

APOCALIPSIS

Jesucristo Ihifusuuno.

¹ Moocaani Jesucristoco aciuhi diibo idudicamaajeminaaco ihifusuqui goovano iicajinehejeque. Jaanoco Jesucristo ifusuuhi idudicamaajeminaafico Juaco itoomominaafico agalluubofeenedi. ² Jaabo uujoho Jua miyaanoco jibuguuhi paryi aatyimeunoco, bu Moocaani iijico icano Jesucristo onoonofeenedi.

³ Imicani iicamo jihaameque ihifinicimo. Tolliro bu imicani iicamo Moocaani jihaamefañodi ihiimaanoco uguubunimoro imino jihaamefaño onoonoco omoonimo. Miuro tufucu fiitivucuhi.

Jua Moocaani Iijaminaadi Caatinihi.

⁴ Uujoho Jua caatinihi Moocaani iijano Asia jinijeri sahuse juugahuseti mijaaci icano iicajahajeminaadi. Jaamo amihai magaayici Moocaani imino omooninoco, bu sajeebi icaco aacinoco icano. Jaabo Moocaani iicaabo bu diiboro iicaubo, bu diiboro asaajiibo icano. Bu tolliro sahuse juugahuseti miimisiici icano imino gajami Moocaani aivoji icaga imefeeneri iicamo aacinoco magaayici. ⁵ Bu tolliro Jesucristo aacinoco magaayici. Diibo miyaanoco ijibogoobo, bu iguijevemefeenetititoni ubuheeteubo. Jaabo jinijeminaa aivojito aivojibo iicaabo. Jaabo Cristo mihaico agaijiboro itijeheri mohimitico nituhi. ⁶ Jaaboro mihaico aivojitoti,

bu sacerdoteti icano eetavuuhi diibo Caani Diosco mejeecivequi. Jaabo jaafa mitya, bu cahacisu icano icahi fahiijivaro finiratino. Fine.

⁷ Memeeci oono Cristo aimuufaifeenedi saaji. Jaaboco famooro atyimeji, bu diiboco ahaamumo atyimeji icano. Jaaboco paryi jiiinjeminnaa aatyimemere taaji. Jiihi tolliji. Fine.

⁸ Uujoho imegaoo, bu allivioobo icano, abecedario iticoni A iicabadi, bu allibati Z iicabadi iicaabo, noobo Jesu Aivojiiho Moocaani sihidi ejeevaabo. Diibo iicaabo, bu iicaubo, bu asaajiibo icano.

Cristo Imi Gaija.

⁹ Uujoho Jua miyaavogofaño amiihai nahabo. Jaabo amiihaima sano idaasuno icahi, bu Moocaani aivojifaño icahi, bu tolliro jaabicico Jesucristo aacinofaño icano. Jaabo uco icivojaanijirunohachuta uco gañiimo Patmo onochugaivi Moocaani iiji Jesucristofañodi miyaano iicanoco ijiiibeguehicaunohalliti. ¹⁰ Jaanaaca Aivojiiho fucu jaguisifucusumi uujoho Moocaani Gaijafeenedi esamaahicaunaaca tabujinaagoti sefano guubuvusuuno miriicu ojibadi. ¹¹ Jaano uco nuuhi:* Jino adaatyimeneque aamefaño caatini. Jaaboro Asia jiiinjeri sahuse juugahuseti mijaaci icano iicajahajejaagovi gallu. Jino imomo iicajahajejaagovi; Efeso, Esmirna, Pergamo, Tiatira, Sardi, Filadelfia, Laodicea icanojaago, noonoro.

* **1:11** Sahaamefaño janaanici jilli ficuumo: Uujoho imegaoo, bu allivioobo icano A, Z icano iicabadi, onoonoco.

12 Jaaneguiha acafesaavooboro meeciuihi: ¿Mijoho ico, fine, uuma iimaahi? nooboro. Jaabo atyimeuhi sahuse juugahuseti minooci icano cuugahu ficuta iicuno oro eetavotaco.

13 Jaanofeeneri Miyaminaafibadi Ifiivuubo ifibadi iicaaboco atyimeuhi. Jaabo itihaicivi ifotocinichehuco jiciniiboco jaachehu oro niivigaimeeheri siyiciniuhi ifeeyijevi. 14 Jaabo nigaijeeneu aivo seseene jadiotobadi. Jaanoti ihaallinou cijigaiguiihunobadi jeevauhi.

15 Jaanoti itihaiñou namecuno ifuvusuhi bronze aparyicisucinobadi, cijigaifañodi eheetavocininobadi. Jaanoti ico sefano guubuvusuhi sihidi guisino uguubuvusunicibadi. 16 Jaanoti imiyanaagohusefaño icaumo meeciri sahuse juugahuseti miimisiici idimo. Jaanoti iijifañoti inoociniga niisuga sijevaga fahigovahaciti sijevasuciniga. Jaanoti ihime nihiba sefano aachicinisumi iicabadi jeevauhi.

17 Jaaboco aatyimeuneri iguiinovu acutuuhi chumuhubadi. Jaarunaaca imiyanaagohuseque tahallivi ificuuboro uco nuubo: Diguetejirahana Uujoho iticonioobo, bu diiboro allivioobo iicaabo icano. 18 Uujoho iicaabo guijeveurahi. Jaaruubo buheehi, ufucuro milli icacutibo iicaqui. Jaabo uujoho guijeve janaanici mityacuuhi. Jaaneguiha guijeve minaa iicahigo uudi sihidi jeevatino. Jilli iimogobadi moonijirahi. 19 Jaaneguiha jino adaatyimeneque caatini, jino jisumi icanoco, bu ufucu icajinoco icano. 20 Jino tamiyanaagohusefaño sahuse juugahuseti miimisiici icamo meecirico adaatyimeme agaajaratino jilli enee-

jiruno: Jaamo diito meeciri sahuse juugahuseti mijaaci icano Moocaani iijano j#bogominaaditi, eneejiruno. Jaanoti bu sahuse juugahuseti minooi icano cuugahu ficuta iicuno oro eetavota jilli eneejiruno: Sahuse juugahuseti mijaaci icano Moocaani iijanoco, eneejiruno.

2

Moocaani Iijanojaagovi Iijico Agalluuno: Efeso cuumijaagovi Iijico Agalluuno.

¹ Efeso cuumiri Moocaani iija iicaja j#bogominaafidi caatini: Jilli noobo imiyanaagohusefaño sahuse juugahuseti miimisiici icamo meecirima iicaabo, bu tolliro sahuse juugahuseti minooi icano oro eetavota cuugahu ficuta iicunofenedi #goobo icano: ² Uujoho gaajahi paryi fanoovaaco edeetavehicanoco, bu sefano dudicamaaque edeetavehicanoco, bu adaabicihicanoco icano. Bu tolliro gaajahi iimitimoco adaabicitinoco. Bu uujoho tolliro gaajahi Moocaani galluminaa eneehicarumo miyaano iicatimoco #joho #nisuuboro bañiminaa iicanoco agaajacinoco. ³ Jaabo #joho sihidi daabicihichahi, sihidi idaasuno dicahichahi, bu uuguiiha sihidi dudicamaahichahi niinovatot#bo icano. ⁴ Jaarunaa dihallivi icano sano: M#ro iticoni imiyaavuguusumi uco sihidi gaij#uhi. Jaaruubo jisumi m#dinoro gaij#cuuhi. ⁵ Jaaneguiiha deesafoto iticoni edeesamaaiunoco. Jaaboro difiico dimibachuubo iticoni omoonihicaubadi mooni. Jaanoti tolli omoonitihachiji dijaagovi ofooboro dicuugahu iicuco idiiti dumit#ciji, dihimitico

edeevesutihachijji. ⁶ Jaarunofaño jino iimino dihallivi icahi, Nicolaitami omooninoco idiheguene. Jaanoco bu uujoho jiheguahi. ⁷ Amihai nohojima mihicamo muguubu jino Moocaani Gaija, Moocaani iijanominaaco onoonoco: Mityano iicamoco fiivo imoho Moocaani goohasihalliti icaho noovatati machusuji.

Esmirna Cuumijaagovi Iijico Agalluuno.

⁸ Esmirna cuumiri iicaja Moocaani iija jibogominaafidi caatini: Jilli noobo imegaoobo, bu diiboro allivoobo icano iicaabo, iguijeveuruubo, siino ubuheeteubo: ⁹ Uujoho gaajahi paryi ijoho omoonihicanoco, idaasuno idiicahicanoco, bu fanoovati ucuujivaachunoco icano. Jaaruubo ijoho jinejeti cuujivaachutahi. Tolliro bu uujoho gaajahi: Mihai judiomi, unuurumo iditi imitino ihiimaahicanoco. Jaamo judiomi unuurumo jilli Satanas iji igaivominaaro. ¹⁰ Jaaneguiha diguetedino idaasuno idiicajinoti. Miho iji amihaiti saatohoco civojafaño jihacusuji. Jaamo paryi amihai minisucafetehi. Jaamo fahuseeci fucuva ticovovi idaasuno mihicaji. Jaarunofaño suufenitibo diica iguijevejinohachuta. Jaachijji toono jaada ico uujoho fiivoco aciji. ¹¹ Amihai nohojima mihicamo muguubu jino Moocaani Gaija, Moocaani iijanominaaco onoonoco: Mityano iicamo iguijeveme cijigaifaño feejitahi.

Pergamo Cuumijaago Iijico Agalluuno.

¹² Tolliro bu Pergamo cuumiri iicaja Moocaani iija jibogominaafidi caatini: Jilli noobo iniisuga

fahigovaciti isijevasucinigama iicaabo: ¹³ Uujoho gaajahi paryi ijoho omoonihicanoco, bu gaajahi Satanas atajibahigo ijoho idiicanoco. Jaaruubo ijoho uco jeevesutibo diicahicahi. Bu tamiya jibogominaafi Antipa onooboco amihaifeenevi oono Satanas iicamañovi agaicaausumi uco imiyaavogonoco jeevesutibo diicahicahi. ¹⁴ Jaarunofaño dihallivi fiivaano icano: Toono Pergamo cuumivi ima iicamo saatoho Balaam jibogoco jeevesutimo icamo. Jaabo diibo Balaam onoobo Balac onooboco fajiniuhi israelmi imitico imooniqui jihovo caanimi jeeivo asimico uduuneri, bu gaigoomima imitinoono iicaqui icano. ¹⁵ Tolliro bu ima icamo oono Nicolaitami jibogoco jeevesutimo iicamo, toonoco uujoho ijiheguene. ¹⁶ Jaaneguiiha iimitico mejeevesu. Jaanoti mejeevesutihachiji goovano amihaijaago feeji. Jaaboro diitoma amocasiji taajifañoti ihiinoga nisuga fahigovahaciti isijeva iicagari. ¹⁷ Amihai nohojima mihicamo muguubu Moocaani Gaija, Moocaani iijanominaaco onoonoco: Mityano iicaaboco toovono iicano manati machusuji. Jaaboro diiboco aciji seseeyi guisiyico. Jaayihallivi bohono imomo caatiniciniji. Jaamomoco mijoho gaajajithi idiboro toonoco agaayicibo gaajaji.

Tiatira Cuumijaagovi Iijico Agalluuno.

¹⁸ Tolliro bu caatini Tiatirari Moocaani iija iicaja jibogominaafidi: Jilli noobo Moocaani Achi oono ihaallino cijigaiguiihunobadi iicaabo, bu itihaiño bronce aparyicisucinobadi iicaabo: ¹⁹ Uujoho gaajahi paryicino ijoho omoonihicanoco,

gaijima idiicanoco gaajahi, bu dimiyaavogoco gaajahi, edeeci vehicanoco, dijaabico icano. Bu gaajahi iticoni omoonuno janaanivi jisumi omooninoco. ²⁰ Jaarunaaca sano icahi dihallivi. Oono Jezabel onoogo: Moocaanijaagodi iimaahi, onoogoro tajeecivominaaco ijibegueneri abañihicagoco adaabihicanoco. Diigo jibeguehicaahi diitoco gaigoomima imitinoono iicaqui, bu tolliro jihovo caanimi jeevivo asimnoco iduuhicaqui. ²¹ Jaagoco uujoho teemehicarahi iimitico ijeevesuqui. Jaarunofaño ihajevaco jeevesuhicatigo. ²² Jaaneguiha diigo omoonihicanoco diito ejeevesutihachiji diigoco uujoho guihuvasuji, diigojaago efehicamo idaasuno iicaqui. ²³ Jaaboro diigo seemeque gaisiraiciji. Jiliti paryicino Moocaani iijanominaa gaajaji uujoho miyaminaa esamaajeneque paryi agaajanoco, bu paryi ijeebinofaño iicanoco agaajanoco icano. Jaaboro paryi amihaiico amihai momoonihicano jaadaco aciji. ²⁴ Jaanoti bu amihaiti saatoho toono Tiatira cuumiri mihicamo tobogoco mihimogotimo, bu oono diito sihidi ejeevano agaajaratino Satanas iiji enehicanoco minisutimoco neehi: Sibogoco siino amihaihallivi ficutih. ²⁵ Jino toonoma mihicanoco imino mificu uujoho tahi asaajinohachuta. ²⁶ Jaaneguiha mityano iicamoro uujoho iimogonoco eetavomoro nijequevi ifotomoco aciji mityaco jinijeminaahallivi. ²⁷ Jino uco Guihirubi mityaco aacibadi. Jaamo jinijeminaaco tajibaji sefano jigaiñehiri nifaqui illunoco magasuucunicino

iicabadi. ²⁸ Jaamoco bu cuujetavio meecirigaico aciji. ²⁹ Amihai nohojima mihicamo muguubu Moocaani Gaija, Moocaani iijanominaaco onoonoco.

3

Sardi Cuumijaagovi Iijico Agalluuno.

¹ Tolliro bu caatini Sardi cuumiri iicaja Moocaani iija jibogominaafidi: Jilli noobo sahuse juugahuseti miimisiici idino Moocaani gajamima iicaabo, bu tonoodimoro imeecirigaimima iicaabo: Uujoho gaajahi paryicino ijoho omoonihicanoco, bu saatoho: Buheebe, ico enehicarunoco. Jaarunaa ico dijeebi iguijevecunoco uujoho gaajahi. ² Jaaneguiiha deesiciniiboro sefatusu imino omooninoco, miro oono fiticuuno minoco imitasuquiguiiha. Miro uujoho gaajahi toono ijoho omoonihicano Moocaani imegavi imino iicatinoco. ³ Jaanegui desafoto oono jibogoco agaayicunoco deevesudino. Jaaboro dihimitico deevesu. Jaanoti edeesicinitihachijji oono nanivaminaafi ofoonicibadi gaajaciratino uujoho dijaa feeji ico dihimitihalliti aamiqui. ⁴ Jaarunofaño ima icamo tahi Sardi cuumivi midimo imino iicamo imitico eetavotimoro iicamo. Jaamo uuma sesechehujefaño ijicamaaimoro igueji imino iicamaño. ⁵ Jaamaño mityano iicamo sesechehujefaño jicucafeteji. Jaamo ifinijitino fiivoma iicamo momoco caatinihi fiivohaamefaño. Toohaamefañoti imomoco fillujitihhi. Jilliro diitoco Guihirubi imefeenevi, bu itoomominaa imefeenevi icano: Diitoco

uujoho gaajahi, neeji. ⁶ Amihai nohojima mihicamo muguubu Moocaani Gaija, Moocaani iijanominaaco onoonoco.

Filadelfia Cuumijaagovi Iijico Agalluuno.

⁷ Tolliro bu Filadelfia cuumiri iicaja Moocaani iija jibogominaafidi caatini: Jilli noobo iimiibo, aivo miyaabo iicaabo, aivojibo David llavema iicaabo. Jaabo afaayicinoco mijoho fabaacujitirahi, bu afabaacininoco mijoho faayicijitirahi icano: ⁸ Uujoho gaajahi paryi ijoho omoonihicanoco. Jaabo uujoho dihimegavi guhugaco faayicahi dibeguequi. Jaanoco mihaiñooba jilli: Dibeguedino, neejitirahi. Miuro sihidi sefatiruubo tajibogoco agaayiciboro uco tuunamaaitihi. ⁹ Jaaneguiiha Satanias igavominaaco galluji: Mihai judiomi, noomoro abañifihicamoco. Jaaboro diguiinovi diitoco tajibaji imemuinamaaiqui, toonoti ico uujoho agaijinoco igaaajaiqui. ¹⁰ Jaanoti uujoho atajibanoco imino moonihi ijoho fanoovaaco adaabicibo. Jaaneguiiha bu ico uujoho imino teemeji nisufucu paryi jinijehallivi asaajinoti, paryicino jinije miyaminaaco nisugui. ¹¹ Goovano saaji. Jaaneguiiha imino ficu ma iicanoco, sita dihacitaco dumitcidino. ¹² Jaaneguiiha mityano iicamoco uujoho Guihirubi iijafaño ficuji tooja imahacinobadi iicaqui; jaamo tahigoti ufucuro inuucuutimo iicaqui. Jaamohallivi uujoho caatiniji Taacaani momoco, bu Taacaani cuumi momoco icano. Jaacuumi Moocaani niquejefañoti asaacuumi momo bohono Jerusale onocuumi. Tolliro

bu uujoho diitohallivi tamomo bomomo iicamomoco caatiniji. ¹³ Amihai nohojima mihicamo muguubu Moocaani Gaija, Moocaani iijanominaaco onoonoco.

Laodicea Cuumijaagovi Iijico Agalluuno.

¹⁴ Tolliro bu caatini Moocaani iija Laodicea cuumiri iicaja jibogominaafidi: Jilli noobo aivo miyaabo iicaabo, miyaanoco eneefiibo, diiboti paryi Moocaani ifiivusuno atanoociniibo: ¹⁵ Jaabo uujoho gaajahi ijoho paryi omoonihicanoco. Jaabo ijoho midino miyaavogoma idiicaabo mivi nifaihu aiguucufaihubadi edeevanoco gaajahi. ¹⁶ Jaaneguiiha iijifañoti foomovaiba iicafaihuco agañinibadi ico uujoho esicinihi. ¹⁷ Miïro: Uujoho sihidi busumijema icahi, bu uuma aivo imino fono neehicahi, bu jinejebati ucuujivaachutahi, neehicahi. Jaaruubo ijoho gaajacitahi idaasuubo idiicanoco, imo icama idiicatinoco, bu cuujivaachuma idiicanoco, dihaallinoma achahanoco, bu botibo idiicanoco icano. ¹⁸ Jaaneguiiha ico uujoho neehi: Uuti naaje oroco cijigairi imino imibachucinicunobadi iicano miyaavogoco. Jaabo miyanotiro sihidi busumijema diicahi. Bu jaaboro uuditi naaje eseseene gaachehunoco. Jaabo idicamaaboro nucufesuno sicaibo diicacujitahi. Tolliro bu uuditi aallino taabutaco anaajeebere dihaallinofaño ficu. Jaabo imino daatyimehi. ¹⁹ Uujoho agaijimoco ibahi, aamihi icano. Jaaneguiiha aivo quehecuno diicaabo dihimitico deevesu. ²⁰ Meeci jino uujoho dihimegari julleecinihi coovaaboro. Jaanoco cajaatyohacho uco uguubuuboro: Tajaa

disaa, onooboma icaji, bu diibo uuma icaji icano.* ²¹ Jaaneguiiha mityano iicamoco uujoho tahaivojì icagahallìvì tacobìvì casìhacujì, oono uujoho mityano iicamaño Guihirubima ihaivojì icagahallìvì acasìvobadi. ²² Amìhai nohojìma mihicamo muguubu Moocaani Gaija, Moocaani iijanomìnaaco onoonoco.

4

Niquejefañò Moocaanico Iimono.

¹ Jinobuunatì emeeciubo atyìmeuhi niquejefañò guhuga faayìcinìhugaco. Jaanaaca oono uuma mìriicu ojìbadi itìconì ihìimaauno uco nuuhi: Juu caamovì disaa, jinobuunatì iicajinehejeque ìco ìfusuqui.

² Jaasumiro uujoho sano Moocaani Gaija mityaguiinovì minifutuuhi. Jaabo atyìmeuhi aivojì icaga niquejefañò iicagaco. Jaagahallìvì saafi gìcinìboco atyìmeuhi. ³ Jaanohallìri ìgìcinìbo ifi ìfuvusuuhi namecuno jaspe onono guisiyì namecubadi, bu cornalina onono guisiyì namecubadi ìcanoco. Jaagahallìdì bu tìhì cajetacinìuhi esmeralda onono guisiyì namecubadi ìnamecu ìcaabo. ⁴ Jaagahallìdì bu sigaaje veinticuatrodìgaava gìcinìgaaje ìcauhi. Jaagaajehallìvì itìcovooçìvì quillahuto ìcauhi. Jaamo sesechehujefañò jìcucuucìniuhi, bu inìgìnohallìri ìcauno oro eetavota chaahimìgano

* **3:20** Griego ijiri noono: Meeci jino uujoho guhuga imegari julleecìnihi teteuuboro. Jaanoco cajaatyohacho uco uguubuuboro iguhugaco afaayìcìmo iijafañò jìcafetejì diiboma imachuqui, diibo bu uuma imachuqui icano.

icano. ⁵ Jaagafañoti anamebanoro sefano sisiimi guubuvusuhicauhi. Bu jaaga imegati nifotocinihicauno sahuse juugahuseti minooci idiño cuugahuno. Jaano toono Moocaani gaijano sahuse juugahuseti minooci idiño iicano. ⁶ Jaaga imegavi bu icauno muuaibadi jeevano jacuno sinaagonovi foovono ifuvusunono. Bu jaagahallidi icaumo igueenemehejedimova fahigovati sihidi ihaallinoma iicaumo. ⁷ Jaamoti saafiu leonbadi jeevauhi. Jaanoti allivioobo torobadi jeevauhi. Jaano allivioobo miyaminaafi imebadi jeevauhi. Jaano allivioobo cimimi mogaaaje agahafotoobobadi jeevauhi. ⁸ Jaamo paryi diito iticovocivi sahuse juugahuseti sacu idiño ijijecunoma icauhi. Jaamo ifi sanohaallineriro gahaficiniuhi alliomoti fañoomoti icano. Jaamo fucuhachuta, cuujehachuta icano suufenitimo neehicauhi:

Imiibo, imiibo, imiibo, Aivojibo, Moocaani sihidi ejeevaabo. Diiboro iicaubo, bu diiboro iicaabo, bu diiboro asaajiibo icano, noomoro.

⁹ Jaamoro diito ihaivoji icagafaño igiciniibo ufucuro ifinijitiboco acahacisusumi, iimosumi, obocigosumi icano ¹⁰ oono veinticuatrodimo quillahuto iicamo diibo imegavi ememuivomoro imehicali ono ufucuro ifinijitiboco. Jaamoro diibo aivoji icaga imega ichaahimiganoco atafusumoro neehicamo:

¹¹ Aivojibo Moocaani, ijoho aivo sihidi edeevamaño gaayici; cahacisuco, bocigoco, mityaco icano, ijoho fanoovaaco edeetavumaño, ijoho idiimogomaño

ifiivuunoro icano, noomoro.

5

Afaayiciratino Aame.

¹ Jaadi atyimeuhi ihaivoji icagahalliri igiciniubo miyanaagovi usefaño aame paimicinihaame fahigovaaciti caatinicinihaameque. Jaahaame sahuse juugahuseti minooci idineroi cuhufono sisiciniuhi.

² Jaanaa guubuuhi Moocaani toomominaafi sefano idilluhicaunoco: ¿Cajaani fine aivo iimiibo isisitaaco udubaiciboro jihaameque faayicijirahi? nooboro.

³ Jaarunofaño niquejefaño, bu jiinjehallivi, bu jiinjeguino icano mihaiñooba aivo chahauhi toohaameque afaayicimoro emecijirumo.

⁴ Jaaneri uujoho sihidiro taahicauhi. Sano imifitimoro iicauneri toohaameque afaayiciboro jilli ajashunogayi emecijiruubo achahauneri.

⁵ Jaanaa quillahutoti saafi uco nuuhi: ¡Taacudino! Miro Juda cuumi Leon onoobo, aivojibo David Iyaachimahaioobo iicaabo fanoohimitico guinoniciuhi. Jaaboro paryi toohaame sisitaaco udubaiciboro ifaayiciqui.

⁶ Jaanaaca ihaivoji icaga, bu igueenemehejedimova iicamo, bu quillahutofeenevi icano atyimeuhi saafi Corderobadi iicaabo julleeciniuboco. Jaabo agaicaaucinibo ifibadi ifi ifuvusuuhi. Jaabo sahuse juugahuseti minooci idino iinicunoma icaubo, bu tonoodinoro icauno ihaallino. Jaano toono ihaallino sahuse juugahuseti minooci idino iicano Moocaani gaijano paryi faajiinjehalliviro agalluuno.

⁷ Jaanaa diibo Corderobadi iicaabo ufuuboro

ihaihojĩ icagahallĩri igĩcĩnĩubo miyanaagohusefañotĩ toohaameque icĩjeuhi.* 8 Jaahaameque gaayĩcĩubaaca igueenemehejedĩmo iicaumo, bu veinticuatro dĩmo quillahuto iicaumo icano diibo Corderobadĩ iicaabo imega memuinamaaiuhi. Jaamo iquillahuto iticovoocivĩ iharpanoma icauhi, bu oro guirihillunofaño maaniguijĩnoma icauhi icano. Jaamo Moocaanita iicamo diiboma ihiimaasumi maaniguijĩco ijĩgasuno diibojaa uusunicĩbadĩ jeevahi. 9 Jaamo jiiĩ bohono masijĩco jilli masivahicauhi:

Ijoho aivo idiimimaño toohaameque idĩcĩboro isisitaaco sinaayu. Mĩro iguijeveumaño ditĩjheheri diitoco Moocaanidi naajeuhi fahigova miyamĩnaati, fanoohiijĩ miyamĩnaati, faacuumivati, bu fanoojiĩnĩje cuumino miyamĩnaati icano. 10 Jaaboro diitoco Moocaanidi aivojĩtotĩ, bu sacerdotemĩti icano deetavehi. Jaamo diito jiiĩnehallivĩ tajĩbaji, noomoro.

11 Jaadi emeeciubo guubuuhi ajashutimo Moocaanĩ toomomĩnaa ihiimaacunoco, toghallidĩ, bu igueenemehejedĩmo iicaumohallidĩ, bu quillahuto iicaumohallidĩ icano. Jaamo itoomomĩnaa aivo ajashuutimo millones y millones dĩmo iicamo sefano neehicauhi:

12 Jaanĩ Corderobadĩ iicaabo agaicaaucafutuubo aivo iimimaño, jaafa gaayĩcĩbo mityaco, sihidĩ busumijeque, bu gaajaco, bu sefaco, bu bocĩgoco, bu cahacĩsoco, bu imoco icano, onoonoco.

* 5:7 (Lc 1.33)

¹³ Tolliro bu guubuuhi fanoova Moocaani ifiivusununo niqnejefaño iicano, bu jiinjehalliri iicano, bu jiinjeguino iicano, bu muuaifaño iicano, paryi tonehejefaño iicano jilli unuuno:

Bocigoco, bu imoco, bu cahacisuco, bu mityaco icano jaafa acicafetehi oono ihaivoji icagahalliri igiciniboco, bu tolliro Corderobadi iicaaboco fahijivaviro, unuunoco.

¹⁴ Jaanoti oono igueenemehejedimo iicamo neehicauhi: Jaafa tolli icano, noomoro.

Jaanoti bu veinticuatrodimo iicamo iquillahuto ememuivuumoro imuumo fahijivaro iicaaboco.†

6

Sahuse Juugahuseti Minooci Idno Isisita Icano.

¹ Jaadi atyimeuhi Icorderobadi iicaabo toohaame sisitaati sanooco iticonibo isinaayunoco. Jaanaa guubuuhi igueenemehejedimo iicamoti saafi sefano sisi igiriribabadi: ¡Juu saabo meeciva! nooboro uco unuunoco.

² Jaaneguiiha emeciubo atyimeuhi caballo sesebeque. Jaabohalliri iicaubo usefaño tibusga icauhi. Jaaboco Moocaani aciuhichaahimigaco. Jaanoma fuubo guinoniboro, bu fahijivaro guinoniboro iicaqui.

³ Jaanaa allivio sisitaaco siino Icorderobadi iicaabo isinaayuuno ticovovi guubuuhi igueenemehejedimo iicaumoti sifi: ¡Juu saabo meeciva! nooboro uco unuunoco.

⁴ Jaabo atyimeuhi sicaballo tifaibo ihiinuuboco. Jaabohalliri iicaubo mityaco gaayiciuhi

† 5:14 (Filipenses 2.9-11)

jiinijehalliti sajeebi icaco ifinisuuboro miyaminaaco fahigovavi imoonicasisuqui. Jaaboco Moocaani ajashutino niisugaco aciuhi.

⁵ Jaano allivionoco bu siino Icorderobadi iicaabo isinaayuuno ticovovi guubuuhi igueenemehejedimo iicaumoti sifi: juu saabo meeciva! nooboro uco unuunoco.

Jaanegui emeciibo atyimeuhi saafi caballo civooboco. Jaabohalliri iicaubo oovota meecuco gaayiciniuhi. ⁶ Jaanaa guubuuhi igueenemehejedimo iicaumofeeneti unuunoco: Safucuo dudicamaaje jaada trigoti sano kiloviro ifeteji; jaabadiro bu safucuo dudicamaaje jaada cebadati tres kilodinoviro ifeteji icano. Jaanoti diribanoco, bu vinofaihunoco icano bañamaaisudino, noonoro.

⁷ Jaanobuunati bu siino allivio sisitaaco Icorderobadi iicaabo isinaayuuno ticovovi igueenemehejedimo iicaumoti niinoobo: juu saabo meeciva! nooboro uco unuunoco.

⁸ Jaaneguiiha emeciubo atyimeuhi saafi caballo guiguivaaboco. Jaabohalliri iicaubo momo Guijeve onoobo. Jaabo dojicuti saaubo saafi guijeveminaa iicahigo abajaabo. Jaabo Guijeve onooboco Moocaani mityaco aciuhi jiinije miyaminaati samañootohallivi diitoco iminaanineri, bu ajebari, bu guihuvvari, bu jiinijehalliri iicamo ñihicufiino asimiri icano iguijeniqui.

⁹ Jaano allivio sisitaaco Icorderobadi iicaabo isinaayuuno ticovovi jeecivoco omoonifinoguiino, iicamoco atyimeuhi Moocaani iiji miyaano iicanoco ij#bugunohalliti iguijeniumo

jeeb#noco. ¹⁰ Jaamo sefano jilli neehicauhi: Idiimiibo Aivoj#bo, onoonoco aba#tat#bo, #mihachutahiica diicaji m#haico iguijen#umo jiinjehalliri iicamoco emeec#boro ijaadaco adaacijino? noomoro.

¹¹ Jaasumiro diitoco Moocaani aciuhi seseeneene gaachehunoco. Jaaboro diitoco nuubo: Majaguis#hiica jaafahi am#hai nahabom# Cristodi udud#camaaimo ihoovov# ifetehi, jaamoco am#haico iicaubadiro agaicaaunohachuta, nooboro.

¹² Jaano alliv#o sisitaaco Icorderobadi iicaabo isinaayuuno ticovov# emeec#ubo aty#meuhi jiinj#e sefano amary#banoro udujavanamaaiunoco, bu nih#ba icivono gaachehubadi iminifutuunoco. Jaanoti fucuo nih#ba t#johobadi minifutuuhi.

¹³ Bu meecir# niquejefa#oti jiinjehalliv# aifuuhi oono imoho noovata seenere sefano guibuhuba iicaneri baav# aafon#icibadi. ¹⁴ Bu niqueje sano fin#uhi aameque mapaimirubadi. Bu pary# ifabaino, bu ifachugai#o icano sima#hehejevi jeeneuhi.

¹⁵ Jaano #nihicut# jiinj#e aivoj#to ifahoj#nofa#o, bu guisigaj#nofa#o icano fataniinamaaiuhi. Jaamo tah# fanoohaivoj#toma, sihidi inih#bam#noma iicamehejema, bu amocasim#naa aivoj#tehejema, bu aivo sihidi ejevafimoma, bu pary# faaboho j#jovotoma, bu j#jovoto icat#moma icano ¹⁶ ifabainoco, ifagaj#noco icano neehicauhi: Mohall#v# mahaifo. Jaanoro m#haico jaadi johono ihaivoj# icagahall#ri igic#n#bediti mafataani, bu oono sihidi jeevaneri Corderobadi iicaabo aam#jino #nihicut# icano.

17 Miro jino sihidi jeevano ahaamijifucu gasecu-
uhi. ¿Jaanoco bu miijoho jaabicijirahi? noomoro.

7

Israel Cuumiminaati Iicimo.

¹ Toonobuunati atyimeuhi igueenemehejedimo Moocaani toomominaa paryi jinijejinibacihalliri jullelleecinimoco. Jaamo igueenemehejedino iicano jinije guibuhubaco gaayiciniuhi, jinijehallivi ajashuno guibuutino iicaqui, bu muuaihallivi, bu imohonohallivi icano. ² Tolliro bu atyimeuhi saafi Moocaani toomominaafi Moocaani iicaabo mityama icaabo aamijjaagoti saauboco. Jaabo sefano coovadiivuuhi saatoho igueenemehejedimo iicaumo jinijeque, bu muuaico icano imitino imooniqui mityaco agaayicumoco. ³ Jilli nooboro: Jinijeque imitino momoonidino, bu muuaico, bu imohonoco icano Moocaani jeevivominaaco ihimecunoti diitoco Moocaani gaajataco mificutinohachuta icano, nooboro.

⁴ Jaamo diito icicafutuumo oovoco jinoodino guubuuhi: Ciento cuarenta y cuatro mildimo paryi israelmi cuuminoototi. ⁵ Jilli faacuumivatoti icubo. Juda cuumiti doce mildimo oovocafutu-
uhi, bu doce mildimo Ruben cuumiti oovocafutu-
uhi, bu Gad cuumiti doce mildimo oovocafutuuhi,
⁶ bu Ase cuumiti doce mildimo oovocafutuuhi,
bu Neftali cuumiti doce mildimo oovocafutuuhi,
bu Manase cuumiti doce mildimo oovocafutuuhi,
⁷ bu Simeon cuumiti doce mildimo oovocafutu-
uhi, bu Levi cuumiti doce mildimo oovocafutuuhi,
bu Isaca cuumiti doce mildimo oovocafutuuhi,
⁸ bu Zabulo cuumiti doce mildimo oovocafutuuhi,

bu Jose cuumiti doce mildimo oovocafutuuhi, bu Benjamin cuumiti doce mildimo oovocafutuuhi icano. Jaamo famooro ciento cuarenta y cuatro mildimou.

Ajashutimo Sesechehujefaño Ijicucucinimo.

⁹ Toonobuunati emeeciubo atyimeuhi ajashutimo miyaminaaco fanoojiinijeminaaototi, bu simiyaminaaototi, bu faajiva miyaminaaototi, bu faacuumivaototi icano. Jaamo julleecinihu aivoji icaga imegavi, bu Corderobadi iicaabo imegavi icano icaumoco. Jaamo aivo ajashutino icaumo oovorautimo sesechehujefaño jicucucinimo tucojihunoco gaayicinimo.

¹⁰ Jaamo paryi famooro sefano neehicauhi:

Moocaani ihaiivoji icagahalliri igiciniboti, bu Corderobadi iicaaboti icano taajasu saahi, noomoro.

¹¹ Jaanaa paryi Moocaani toomominaa jullelleecinihu Moocaani aivoji icagahallidi, bu quillahutohallidi, bu igueenemehejedino iicaumohallidi icano. Jaamo toga imega jiinjehallivi ajavucamaaiumoro Moocaanico iimomo nuuhi:

¹² ¡Fine! Cahacisucu, imo, bu gaaja, bu imino monoono, bu bocigo, bu mitya, bu sefa icano. Jaafa Moocaanidi icahi fahiijivaro icano. Fine, noomoro.

¹³ Jaanaaca quillahutooboti saafi uco dilluuhi: ¿Mijoho jino jito sesechehunofaño ijicucucinimo, cuucati asaamo? nooboro.

¹⁴ Jaaneguiiha uujoho nuuhi: Aivojibo iiro gaa-jahi, nooboro.

Jaaneguiha uco nuubo: Jito jino sihidi jeevano ïdaasufañoði afatyomo. Jaamo imifiutimoco Corderobadi iicaabo tñjeri iimitusucuumo. ¹⁵ Jaamaño Moocaani aivojì icaga imefeeneri icamo. Jaamoro cuujehachuta, fucuhachuta icano diiboco itemplojafaño jeeçivomoro icahicahi. Jaamoco ihaivojì icagahalliri igiciniibo imityaguino ficuji; ¿Milli icatimo iicaqui? ¹⁶ Jaamo ajebari, bu adufirari icano ïdaasuno icacujitìhi, bu nihiba ihaiguucuri diitoco jìgasucujitìhi, bu jinejeba aiguucu diitoco ïdaasuno moonicujitìhi icano. ¹⁷ Oono mñiro Corderobadi iicaabo aivojì iicagafeeneri iicaabo diitoco teemeji ovejamico motoomonicibadi. Jaaboro fiivoco aacino nifaihunojaagovi diitoco satyejiibo, bu jaamo taafiraco Moocaani buusuji icano.

8

Niino Sisitaaco Isinaayuuno.

¹ Jaanaaca Icorderobadi iicaabo niino sisitaaco isinaayuuno ticovovi niquejefaño llñvi icauno fine sano nihiba oovofeene ticovoviro. ² Jaadi atyimeuhi sahuse juugahuseti miimisiici ïdño Moocaani toomominaa Moocaani imefeeneri julleecinomoco. Jaamoco iticovoocivi aciuno miriicunoco. ³ Jaanobuunati saubo sifi Moocaani toomominaafi maaniguiijnò jìgasutahiillu oro eetavotahillumà. Jaaboro jeeçivobuje imegavi julleeveuhi. Jaaboco saafi aciuhi sihidi maaniguiijnoco paryi Moocaanita iicamo Moocaanima ihiimaanoma sano Moocaanico ihaciqui. Jaaboro jeeçivobuje oro eetavotahallivi

ificuuboro ijigasuqui. Oono ihaivojɨ icaga imega iicabujehallivɨ. ⁴ Jaano imaaniguiijnoco ijigasuuno aimuufai itoomominaafi usefañoti Moocaanijaagovɨ fuuhi sano Moocanita iicamo diiboma ihiimaanehejema. ⁵ Jaadi bu imaanijigasuta iilluco itoomominaafi icuboro tubuje cɨijigaicuneri tohilluco agahafusuuboro jiinjehallivɨ ganicaruhi. Jaaneri sihidɨ sisiimi icauhi, bu jiinjɨ sefano guubuvusuuhi, sihidɨ namebahicauno, bu jiinjɨ sefano maryibauhi icano.

Miriicuno.

⁶ Jaanaaca sahuse juugahuseti miimisiici idino iicaumo Moocani toomominaa iticovovi miriicunoma iicaumo imibaivuuhi iguisiqui.

⁷ Jaadi saafi ticoniuhɨ imiriicuco iguisiubo. Jaano ticovovi jiinjehallivɨ aifuuno nifaihu ifigatyono guisiyinobadi ejeevano, bu cɨijigai icano sano tɨijohoma caisecinino. Jaaneri samañooje jiinjɨ jigauhi. Jaabadiro bu imohonoti samañoono jigauhi, bu faijihuti icano.

⁸ Jaanaa allivioobo imiriicuco iguisiuno ticovovi ifababadi jeevano jiganoro muuaifaño acutuuhɨ. Jaaneri samaño muuai tɨijohoti minifutuuhɨ.

⁹ Jaaneri tumuuaijefaño iicaumoti samañooto guijeveuhi, bu tolliro cɨijigai meeneneti samañoono finɨuhɨ icano.

¹⁰ Jaanaa allivioobo imiriicuco iguisiuno ticovovi ajashutino meecirigai niquejefañoti acutuuhɨ nifotociniboro teehinoti samañoonohallivɨ, bu pisirigañoti samañoonohallivɨ icano. ¹¹ Jaabo momou Namita onoobo. Jaaneri paryɨ nifaihunoti samañoono namitati minifutuuhɨ. Jaaneri

sihidi miyaminaa chuumuuhi inifaihu faafaño iminifutuuneri.

¹² Jaanaa allivioobo bu imiriicuco iguiisuno ticovovi nihibati samañoobo jabaavuuhi, bu fucuooboti samañoobo jabaavuuhi, tolliro bu meeciriti samañoobo jabaavuuhi icano. Jaamaño diitoti samaño achicicuutahi. Jaamaño cuujeti samañoono achicicuutahi. Jaabadiro fucuti samañoono achicicuutahi.

¹³ Jaadi emeciubo atyimeuhi saafi Moocaani toomominaafi niquejefeenedi cimimi mogaaje agahafobadi fuuhi, sefano jilli nooboro: ¡Ay#! Idaasucani jiinjehalliri iicamo icaji siino miimisici, saafi idinehiica iicamo Moocaani toomominaa imiriicunoco iguiisidi, nooboro.

9

¹ Jaanaaca bu allivioobo imiriicuco iguiisino ticovovi bu atyimeuhi saafi meecirigai jiinjehallivi aacutuuno. Jaaboco inihicuno oji llaveque aaciunoco atyimeuhi. ² Jaahojico afaayiciuneri tohojifañoti sihidi aimuufai inuuhi gaicuhai aimuufaibadi. Jaahoji aimuufairi iinuuneri nihibaco fabaacuuhi. Jaaneri jiinije civutuuhi. ³ Jaano toono ihaimuufaifañoti inuumo sihidi chahacami jiinjehallivi gahafomoro. Jaamo mityaco gaayiciuhi iniqui oono jiinije juuvemi iicabadi. ⁴ Jaamoco tajibaubo: Jiinije faijihuco imitino momoonidino, bu jinejebaco, imohobaco icano. Jaanoti idimocoro miyaminaaco Moocaani gaajatari ihimecunoti agaajaratimoco momooni, nooboro. ⁵ Jaarumo miyaminaaco muchuumusudino jilliro sahuse nihibava ticovovi

mahaivuvusu, nooboro. Jaamo inino aivo juuvehu inino aivobadi jeevauhi. ⁶ Jaasumi miyaminaa guijeveque guiineji. Jaarumo atyimejitih. Iguijevequi moonirumedi guijeve chahaji.

⁷ Jaamo ichahacami caballomico aamocasivi ifequi imibachunicibadi jeevauhi. Jaamo nigainohalliri oro chaahimigabadi jeevano icauhi ihmeneu miyaminaa imenebadi jeevauhi. ⁸ Jaanoti imeebaiguino gaigoomi meebaiguinobadi jeevauhi. Jaanoti igaiño jicu igaiñobadi jeevauhi. ⁹ Jaanoti imeehene kuhufunuuhi jigaiñomeehunobadi. Jaanoti bu ijjecuno sefano guubuvusuuhi aamocasivi ofoomo sihidi caballomi icarronoco iguicino uguubuvusuunicibadi, ¹⁰ bu ibuhuno juuvehu ibuhunobadi jeevauhi nijequeti ituunoma iicauno icano. Jaamo toono ibuhunofaño imitya icauhi miyaminaaco sahuse nihibava ticovovi aivono imooniqui. ¹¹ Jaabo ichahacami aivojibo toono inihicuhoji abajaabuu. Jaabo momo hebreomi iijiri Abadon onoobo. Jaanoti griegomi iijiri Apolion onoobo. Jaanoti moojiri Finisuminaafi onoobo.

¹² Jino imegao idaasu fatyuuhi. Jaarunaaca icanehiica minoci.

¹³ Jaano allivioobo imiriicuco iguiisuno ticovovi guubuuhi Moocaani imegari icano ijeecivobuje oro eetavotabuje inicuno igueenemeheje iicaunofañoti diiboco unuunoco: ¹⁴ Sinaayu oono igueenemehejedimo iicaumo imitino toomominaa Eufrate onoomuujiniri isisicinimoco, noonoro.

15 Jaamo diito igueenemehejedimo iicaumo sinaayucafutuuhi miyaminaati sanoodimoco iguijeniqui. Jaamo toono horavi, tufucuvi, bu tonihibavi, bu toficabavi icano tolli imooniqui ifiivusumo. 16 Jaamo amocasiminaa caballomihalliri iicaumo oovo doscientos millones ticovovi ifutuunoco guubuuhi.

17 Jilli uujoho icaballomico gajafeenedi atyimeuhi. Jaamohalliri iicaumo ifeeyijehallivi cuhufono jigaiño meehu tifaño, bu atyivano, bu guiguivano icaneri tifaicucininoma iicaunoco. Jaanoti icaballomi nigainou jicu nigaibadi jeevauhi. Jaamo iijinoti cijigai, aimuufai, azufre icano inehicauhi. 18 Jaaneri miyaminaati sanoodimo guijeveuhi toono minooci, sano idino icano imiti diito iijinoti iineehicauneri. Jaano toono minooci, sano idino iicano imiti cijigai, bu aimuufai, bu azufre icano. 19 Jaamo diito icaballomi mitya icauhi iijinofaño, bu ibuhunofaño icano. Jaanoti ibuhuno nigacino jininimo nigainobadi jeevauhi. Jaaneri imitino miyaminaaco moonihicaumo.

20 Jaanoti sanoodimo diitoco idaasuno omoonicuurunoti guijevetimo ataajaumo iimitico jeevesuutih. Jilli suufenitimo imitino gajamico, bu oro, plata, bronce, guisiba, imoho icano eetavota ijimico icano jeeivehicauhi; jaamo ihijimi atyimetimo, bu guubutimo, igotimo icamoco. 21 Bu tolliro suufenitutimo sitaaco agaicaaunoco, bu agaibaninoco, bu gaigoomima imitinoono iicanehejeque, bu ananivanehejeque icano.

10

Moocaani Toomominaafi Aamegayima Iicaabo.

¹ Jaadi atyimeuhi bu sifi Moocaani toomominaafi sihidi jeevaabo, aimuufairi minicin#bo, inigaihalliti t#hi cajetacin#uboma niquejefa#oti iniituunoco. Jaabo ime nihibabadi achicin#uhi, bu idi#no c#ijigai imahacinobadi jeevauhi. ² Jaabo usefa#o aamegayi faayicin#ihaamegayi icauhi. Jaabo imiyanaagot#haico muuaihalliv# ficuuhi, jaanoti inaninaagot#haico jiinjehalliv# ficuubo icano. ³ Jaaboro sefano coovadiivuubo oono j#cu sefano in#gonicibadi. Jaano ticovovi sahuse juugahuseti miimisiici id#no sisiimi oj#uhi. ⁴ Jaamo isisiimi oojiunoco uujoho caatin#iqui moon#unaaca sifi niquejefa#oti uco unuunoco guubuuh#i: Jilli lli#vi guubun#i oono sisiimi ihiimaanoco. Jaaboro caatin#idino, unuunoco.

⁵ Jaanaaca Moocaani toomominaafi jiinjehalliv#, bu muuaihalliv# icano ujulleecin#ubo imiyanaagohuseque caamo niquejejaagovi ga#iiyiciuhi. ⁶ Jaaboro fahijivaro iicaabo niquejeque, jiinj#eque, muuai#ooco, bu pary# tonehejefa#o iicamoco icano ifiivusuubo momofa#odi miyaano iicanoco nuuhi: Tusumi mihicacuuh#i. ⁷ Niinoobo im#riicuco iguiisicudi Moocaani esamaaje agaajarahicatino icacuuji ij#ecivom#naa, ihiimaam#naa iicamoco unuubadi, nooboro.

⁸ Jaanaaca niquejefa#oti uuma ihiimaauuno siino bu uco nuuhi: Foobo di#icito jaadi Moocaani toomominaafi johono muuaihalliri,

jiinjehalliri icano ujulleecin#bo usefaño iicahaame afaayicinihaamegayico, nooboro.

⁹ Jaanegui diibojaa ufuuboro toohaamegayico diiboco dilluuhi uco ihaciqui.

Jaanegui uco nuubo: Ifaaji machu. Jaano diijifaño imono naamejino iimihubadi. Jaanoti dihibafaño faafaityejino, nooboro.

¹⁰ Jaaneguiiha diibo usefañoti toohaamegayico #ciuboro machuui. Jaano taajifaño imino iimihu imobadi. Jaanoco amachuuno taabafaño faafaitu- uhi. ¹¹ Jaadi uco nuumo: Siino diibogo ajashutino cuuminoditi, jiinjeminaaditi, siijiminaaditi, bu aivojitoditi icano Moocaani onoonoco, noomoro.*

11

Miimisiici Moocaaniti Ihiimaamisi.

¹ Jaadi uco aciumo noofajicuco metrobadi iicanoco. Jaamoro uco nuuhi: Gañiivo. Oono Moocaani templojaco doovo, bu ijeecivobujeque doovo icano, bu doovo, ¿naa minoodimo tomañovi ejeecivehicamo miyaminaa icahi?

² Jaanoti idinocoro igoohasico deeedino tohasi siicumijeo miyaminaaguiiharucu icano. Jaamo diito tuucuumi imino cuumico quicuji cuarenta y dosdi nihibava ticovovi. ³ Jaasumi uujoho tajibogominaatisico galluji uujoho onoonoco ijibeguequi mil doscientos sesentadi fucuva ticovovi, civochehujefaño j#cinimisico.

⁴ Jaamisi diitisi Moocaani jiinije Aivoj#bo imega iicahooci olivohooci, bu cuugahu ficuta mihiicuuci icahicuci iicanobadi jeevamisi.

* **10:11** Sahaamefaño: nooboro, noono.

5 Jaamisico saatoho imitino omoonigohachiji diitisi iijiti cijigai iineeji diito iminaaco ijigasuqui. Tolle guijevejimo paryi diitisico imitino imooniqui omoonimo. 6 Jaamisi jiiijehallivi Moocaaniti ihiimaanohachuta aigotino iicaqui niquejeque afabaacujino mityama icahi, bu tolliro nifaihuco tiijohoti iminiyujino mityama icahi, bu jiiijeminaaco idaasuno fanoovari imugusumi omoonijino mityama icahi icano. 7 Jaamisi idudicamaajeque iimivucuudi inihicuubo oono inihicuhofaŋoti asaaboro diitisico moonivaji. Jaabo diitisico iguiinoniboro gaicaauji. 8 Jaamisi chuuhuhuno tuucuumi sihidi ejeevacuumi, Mohaivojiboco etetecuucuumi jiihaifaño acaji. Jaacuumi Sodoma, Egipto icanovi oovicinihi. 9 Bu jaamisi cijajitihimi mifucuci, safucu, bu sifucutifeenedi icano icajimisi. Jaamisico faaboho miyaminaa, faacuumiva miyaminaa, faajiva miyaminaa, bu faajiiije miyaminaa icamo ihatyimequi. 10 Jaamisi iguijeveneri jiiije miyaminaa sihidi imobaaji. Jaamo imo imo iicamoro sinehejeque fahigovavi acicasiji; Oono diitisi Moocaaniti ijiiibeguehicamisi diitoco idaasuno omoonihicamisi iguijeveneri. 11 Jaarunaa mifucuci, safucu, sifucutifeenedi icano niquejete Moocaani diitisico siino buheetesuji. Jaamisico paryi aatyimemere sihidi iguetejimo. 12 Jaanaa diitisico sefano niquejefaŋoti: Juu caamovi masaa, unuunoco guubumisi.

Jaaneguiiha caamo fuumisi aimuufafeenedi. Jaanoco iminaa atyimeuhi. 13 Jaano

ticovovi aivo sefano jiinije amaryibauneri tuucuumiti fahuseeci jaava iicamañoti sajaaro callajaavehicauhi. Jaabadiro tuucuumiviro ajashutino iijano callajaavuui. Jaaneri siete mildimo miyaminaa guijeveuhi. Jaaneri saatoho iguituumoro Moocaani niquejefaño iicaaboco imuui.

¹⁴ Jino alliviono imiti fatyehi. Jaano allivio imiti goovajino asaano.

Niino Mriicuco Iguisino.

¹⁵ Jaadi niinoobo Moocaani tomominaafi imriicuco iguiisuno ticovovi sefano guubuvusuuno niquejefaño ajashutimo jilli unuuno:

Jiinije aivojino Mohaivojibedi, bu Icristodi icano icacuui. Jaabo tajibaji fahijivaro, noomoro.

¹⁶ Jaanaa veinticuatrodimu quillahuto Moocaani imefeeneri ihaivoji icaganohalliri iicaumo jiinjehallivi ajavucamaaiumoro Moocanico imuui, ¹⁷ jilli noomoro:

Ico mihimehi Moocaani sihidi mityama idiicaaboco. Ijoho idiicauboco, bu idiicaaboco, bu asaajiiboco icano, bu dimityaco agaayiciboro atajibacuumaño icano. ¹⁸ Miro jiinjeminnaa dijaa sifiratehi. Jaarunofaño ijoho adaamijifucu, bu uchuumucuumoco udugaacujifucu icano gasecuui. Jaasumi dijeecivominaa ijoho onoonoco ijibeguehicamoco, bu #diro icahicamoco, bu dimomoco obociguehicamoco icano sabadiro sihidi ejevamehejeque, bu sihidi

ejeevatimehejeque icano adaadujifucu, bu tolliro jiinijeque ifinisuhicamoco ifinisujino icano, noomoro.

19 Jaasumiro niquejefaño Moocaani temploja faayicicafutuuhi. Jaaneri Moocaani unuuno-haameque ificuuba cajonbaco atyimeuhi. Jaasumiro sisiimi sihidi namebauhi, jiinije ñihicuno guubuvusuuhi, bu sisiimi gñiriribauhi, bu jiinije sefano maryibauhi, bu guiisiyinobadi ejeevano sihidi sefano aifuuhi icano.

12

Ñihicuubo Dragon Onoobo, Gaigo Icano.

1 Jaanobuunati niquejefaño jabafiirano ñifuvusuuno: gaigo ñihibari imibocinigobadi aricuno ñifuvusuuno, fucuo ñihibahalliri julleecinigo, docedimo meeciriri ichaahimiga eheetavocinigaco javucinigo. 2 Jaago oovago icago iseemevaqui aiveveneri gaibahicauhi. 3 Jaanobuunati bu siino niquejefaño ñifuvusuuhi: dragon ñihicuubo tifaibo, sahuse juugahuseti miyicididino inigainoma icaubo, bu fahuseecidino inicuno, bu inigaino ticovoocivi ichaahimiganoma icaubo. 4 Jaabo ibuhuri samañooto meecirico niquejefañoti ubuutuucuboro jiinijehallivi gaññuhi. Jaaboro iseemevaqui omoonigo imegavi julleveubo diigo eseemevasumiro tooseque iduucui. 5 Jaago gaifi seemeneque seemevauhi. Jaabo jiinijeminaaco sefano tajibaji jigaiñohiri iicanicibadi. Jaabo niquejefaño satyocafutuuhi Moocaani aivoji icagahalliri iicaabojaago. 6 Jaanoti igaigo gaauhi sicaihigo iicahigovi Moocaani diiguedi imibachuhigo

tahi diigoco machuco ihaci qui mil doscientos sesentadi fucuva ticovovi.

⁷ Jaanobuunati niquejefañõ idragon fuuhi iyotoma. Jaamoma moonicasiubo Moocaani toomominaa aivojõbo Miguel onoobo iyotoma.

⁸ Jaaruubo idragonco sahigotiro guinonũmo, bu tahi niquejefañõ diito iicajirumañõ samañõ chahauhi.

⁹ Jaamañõ diibo sihidi ejeevano dragonco baavi gañũmo, johono sicijeo jiniimo oono imomo iji, Satanas iicaaboco. Jaabo jinijeminaaco abañihicaaboco iyotoma baavi jinijehallivi gañũmo.

¹⁰ Jaanaa guubuuhi sefano niquejefañõti unuunoco: Moocaaniti asaano taajasu, bu imitya, bu ihaivoji icano, bu Icristo mitya icano gasecuuhi. Mũro baavi gañũcafutucuubo Moocaanico monahabomihallivi imitino ijibeguehicaabo fucuhachuta, cujehachuta icano.

¹¹ Jaaruuboco monahabomi guinonũcuuhi Corderobadi iicaabo tãjohofañõdi, bu Moocaani jibogo miyaano iicanoco ijibeguehicaneri icano.

Mũro ifico gaijutimo, bu guijeveque iguihiutimo icano.

¹² Jaaneri niquejefañõ iicamo imo imo icahi, bu amihai tahi paryi mihicamo icano. Jaanoti idasucani mihicaji amihai jinijehalliri, bu muuaiñofañõ mihicamo icano. Mũro oono iji tahigo sihidi isifiratooboro niitehi guenene iicajitinoco agaajaaboro.

¹³ Jaabo idragonco agañũunoma iicaabo oono gaifico eseemevaugoco bucasiubo.

¹⁴ Jaanegui diigoco cimimi mogaa je jjecuucico acũmo jiniimobadi iicaaboti tehesino igaaqui sicaihigovi diiguedi iimibachuuhigovi. Tahi

diigoco machuco ihaciꝑui mificabaci, bu saficaba, bu sificabatifeenedi icano ticovovi. ¹⁵ Jaago dojicuti ijinimobadi iicaabo iijifañoti nifaihuco galluuhi muuaiti ifiivotonoro diigoco ibecasui. ¹⁶ Jaarunofaño jinije diigoco amusuuhi, idragon iijifañoti agalluufaihuco aaduneri. ¹⁷⁻¹⁸ Jaanoma iicaabo diigojaa sihidi isifiratuuboro fuuhi diigo iyaachimihai aatyuvuudimo sanoodimo Moocaani tajibaco imino omoonimoro, bu Jesucristo jibogoco jeevesutimo iicahicaumoma ihamocasiꝑui.

13

Ñihicumisi.

¹ Jaadi muuai jiniigaibaahohallivi ujulleveubo atyimeuhi ñihicuubo muuaifañoti inuuboco. Jaabo nigainou sahuse juugahuseti miyici icano, bu iniicuno fahuseecidinou icano. Jaano iiniicuno iticovoocivi ichaahimiganoma icauhi, bu inigainohallivi caatinicinuno Moocaniditi idicuno onono momo icano. ² Jaabo ñihicuubo jicubadi ejeevaubo, tihaiño jeeji tihaiñobadi jeevauhi, bu iiji leon iijibadi jeevauhi icano. Jaaboco idragon imitya, ihaivoji icaga, sihidi boci iiji icanoco aciui. ³ Jaabo ñihicuubo nigaiti sahiticauno itujaavo diiboco muchuumusujibadi iicauno. Jaaruno diiboco buuhi. Jaaneri paryi jinije miyaminaa ajabafituumoro diiboco miyaavuguuhi. ⁴ Jaamoro idragonco cahacisuumo diibo ñihicuuboco mityaco aaciumaño. Jaabadiro bu ñihicuuboco cahacisuumo jilli noomoro: ¿Mijoho fine jaani

ĩñihicuubobadi jeevahi? ¿Mĩjoho fine diiboma amocasijirahi? noomoro.

⁵ Bu tolliro diibo ñihicuubo Moocaniditi idicunoono ihiimaano jaabicafutuuhi cuarenta y dosdi nihibava ticovovi tolli imooniqui.

⁶ Jaamaño ticovaubo Moocaniditi imitino ihiimaaboro imomoco idicunoono nuuhi, bu diibo iimihijati, bu niquejefaño paryi iicamoti icano.

⁷ Tolliro bu ajaabicuboro jilli ññihicuubo Moocanita iicamoma amocasiuboro diitoco iguiononunoco. Bu gaayicuboro mityaco fahigova miyaminaahallivi, bu faacuumivahallivi, fanoohiji miyaminaahallivi, bu faajinije miyaminaahallivi icano.

⁸ Jaabo diibo ñihicuuboco cahacisuumo paryi jinijehalliri iicamo oono jinije ifivuunotiro diito momono Corderobadi iicaabo agaicaucufutuubo fiivohaamefaño acaatinirautimo.

⁹ Amihai nohojima mihicamo jinooco imino muguubu. ¹⁰ Sitaaco civojafaño asatyomo, bu tolliro civojafaño satyocafeteji. Jaanoti bu nisugari sitaaco agaicaaumo, bu nisugari gaicaucufeteji. Jilli iicaneguiiha Moocanita iicamo imiyaavogomoro ijaabichicaqui.

¹¹ Jaanobuunati sifi ñihicuubo jinijefañoti asaanoco atyimeuhi. Jaabo iiniicuuci cordero iniicuucibadi jeevauhi. Jaaruubo dragonbadi iimaahicauhi.

¹² Jaabo iticonio ñihicuubo mityaco paryi gaayicuhi, diibo iticonio ñihicuubo imefeenevi. Jaaboro jinijeque, bu toojehalliri iicamoco icano tajibaubo iticonio ñihicuubo oono sihidi ejeevauno itujaavo ubuhuuboco icahacisuqui. ¹³ Bu tolliro sihidi ejevanehejeque,

bu niquejefañoti miyaminaa imefeenevi
 jiinijehallivi çijigaico iniitusunehejeque icano.
¹⁴ Tonehejeque diibo iticonio ñihicuubo
 imefeenevi omoonihicaunofenedi jiinije
 miyaminaaco bañiubo. Jaaboro diitoco taj#baubo
 diibo iticonio ñihicuubo niisugari agavir#
 cunoma iicauruubo ubuheeteubo ijico iheetavequi.
¹⁵ Jaadi diibohallivi asaauno ñihicuuboco
 mitya acicafutuuhi iticonio ñihicuubo ijico
 eetavuuboco ijeeb#co aac#boro ihiimaasuqui.
 Jaaboco iimotimoco igaisiraicisuqui. ¹⁶ Jaabadiro
 bu taj#baubo paryi miyaminaaco ihoovoco
 imiyanaagohuseneti, bu ihimecunoti icano
 ificuuqui; sihidi ejeevatimoco, bu sihidi
 ejeevamoco, bu idaasumehejeque, bu sihidi
 inihibamima iicamehejeque, bu miyaamoco,
 bu jijovotoco icano. ¹⁷ Jaadi mihaiñooba ticovono
 naajejitihi diibo oovotama achahamo. Jaano
 toono diibo ñihicuubo momo, bu imomo
 oovo icano. ¹⁸ Jaano jino gaajacoro esuhi.
 Agaajaabo jino ñihicuubo oovoco gaajaci; jino
 saafi miyaminaafi oovota. Jaano jino seiscientos
 sesenta y seis.

14

Ciento Cuarenta y Cuatro Mildimo Amasivano.

¹ Jaanobuunati emeeçubo atyimeuhi
 Corderobadi iicaaboco Sion cuumibaihalliri
 julleecinuboco. Jaaboma iicaumo ciento
 cuarenta y cuatro mildimo miyaminaa
 ihimecunoti Corderobadi iicaabo momo, bu
 Caani momo icano acaatiniciniumo. ² Jaadi

guubuuhi niquejefañoti sihidi teehiguiisi uguubuvusunicibadi, bu sisi sefano igiriribanicibadi icano uguubuvusunoco. Jaanou sihidi miyaminaa iharpanoco oojisunicibadi jeevauhi. ³ Jaamo bohono masijico masivahicauhi Moocaani aivoji icaga imegavi, bu igueenemehejedimo iicaumo imegavi, bu quillahuto imegavi icano. Jaajico mihaiñooba aivo gaajahicautihi idimoro diito ciento cuarenta y cuatro mildimo iicaumo jiinije miyaminaafeeneti ataajasucafutuumoro. ⁴ Jaamo diito gaigoomivi ijivuutimo. Jaamaño mihinivatimo iicaumo. Jaamo Corderobadi iicaabo dojicuti feehicahi diibo fahigova ofoohigovi. Jaamo taajasucafutuuhi. Jaanoti Moocaani, bu Corderobadi iicaabo iicamisi gaajacuhi sihidi ataajasucafetejinoco. ⁵ Jaamo Moocaani imegavi mihinivatimo iicaumaño diitofaño bañifiira atyimerautihi.

Moocaani Toominaa Miimisiici, Saafi Idino Ijibogono.

⁶ Jaanobuunati atymeuhi Moocaani toominaafi niquejeguiinodi ifnijitino taajasujibogoma icaabo gahafooboco. Jaanoco jiinijeminaaco, bu famoovaaco, bu faajiva miyaminaaco, bu faacuumiva miyaminaaco icano ijibeguequi. ⁷ Jaabo sefano nuuhi: Moocaanico mihiguimoro diiboco mihimo. Miirono jino tufucu gasecuuhi iimitihalliti jiinijeminaaco idaasuno omoonijifucu. Jaaneguiiha niquejeque, bu jiinijeque, bu muuaiñooco, bu pisirigañooco icano ifivusuuboco mihimo, nooboro.

⁸ Jaanobuunati bu sifi saauhi jilli nooboro: Acutucuuno, acutucuuno sihidi ejevacuumi Babilonia cuumi paryi jinijeminaaco ihajevari iguiricavusumaño, nooboro.

⁹ Jaanobuunati niinoobo saauhi sefano jilli nooboro: Oono ñihicuuboco, bu ihijico icano, imomoro ihoovotaco ihusevi, bu ihimecuvicano ificuousumoco ¹⁰ Moocaani ñihicuno mooniji. Jaamo idaasuno moonicafeteji cijigai azufrema iicaneri Moocaani tomominaa imefeenevi, bu Corderobadi iicaabo imefeenevicano. ¹¹ Jaano diitoco idaasuno omoonino aimuufai icaji fahijivaro ufucuro finiratino fucuhachuta, cuujehachuta icano jaguisisuratino diito ñihicuuboco, bu ihijico icano acahacisumoco, bu imomo oovoco agaayicimoco icano. ¹² Jilli iicaneguiiha Moocanita iicacuumo, diibo atajibanoco omoonimo, bu Jesuco jeevesutimo iicamo icano jaabicima iicaqui.

¹³ Jaanaa guubuuhi niquejefañoti: Jinooco caatini, noonoro uco unuunoco: Jisumiti imicani icajimo Aivojibo Cristo imiyaavogomo iguijeveme. Jihitollit, noobo Moocaani Gaija: idudicamaajeti jaguisijimo, bu imino omoonihicanoti gaajaveechujimo icano.

Basuta Ujusicunoco Mihicinicibadi Moocaani Niinofucu Naniji Iimifimoco Imino Imooniqui, Jaanoti Iimitifimoco Imitino Imooniqui Icano.

¹⁴ Jaadi emeciubo atyimeuhi aimuufai seseeneque. Jaanohalliri giciniubo saafi miyaminaafi seemenebadi jeevaabo. Jaabo ichaahimiga oroogaco inigaithallivi javuciniuhi,

bu meeyuhu sijevahuco gaayiciniuboco.
 15 Jaanaa templojafañoti saafi Moocaani toomominaafi inuuhi. Jaaboro sefano nuuhi oono aimuufaihalliri igiciniuboco: Dimeeyuhuri quiticibo basuta noovataco diicicu tufucu mihicacuui. Jino jiinije basuta noova tifaicuui, nooboro.

16 Jaaneguiha aimuufaihalliri igiciniubo imeeyuhuco jiinijehallidi iguiyicuboro jiinije basuta noovataco icuui.

17 Jaanobuunati bu sifi Moocaani toomominaafi inuuhi niquejefañõ iicaja templojafañoti, tolliro bu ihusefãõ sijevahu meeyuhu icahuma.

18 Jaanaaca bu sifi Moocaani toomominaafi Moocaani jeecivobujejaagoti saauhi cijigaihallivi mityama iicaabo. Jaaboro imeeyuhu sijevahuma iicauboco sefano nuuhi: Disijeva meeyuhuri quiticibo diici jiinije baacuco oono icivucuunoco, nooboro.

19 Jaanegui diibo imeeyuhuco jiinijehallidi iguiyicuboro icuui jiinije baacuco. Jaaboro ajashutiba Moocaani sifira nitibafañõ gañiui imahamicafetequi.

20 Jaanoco cuumiti buhigovi mahamicafutuui. Jaano initibafañoti tijoho ucuuno trescientos kilometrohachuta ifutuui fahigovavi, bu ifaicuva ifutuui caballomi ujulleecinimo ijihachuta icano. Miyaminaa tijoho eneejiruno baacutofaihuviro oovicafutuui.

15

Niino Imiti Iicajino.

1 Jaadi bu siino atyimeuhi niquejefaño ñifuvusuuno jabafiranoco. Jaanou sahuse juugahuseti miimisiici idiino Moocaani toomominaa iticovoocivi niino idaasuno omoonijinoma iicaumo. Jaamo imivusuhi Moocaani sifirataco.

2 Tolliro bu atyimeuhi muuai vidriobadi jeevano cijigaima icano foovono sinaagonovi ñifuvusunoco. Jaanojiniri jullelleeciniumo Moocaani aaciuno iharpanoma johono ñihicuuboco, bu ihijico icano iguinionumoro, bu diibo momo oovotaco agaayiciutimo. 3 Jaamo masivahicauhi Moocaani jeevivominaafi Moise masijico, bu Corderobadi iicaabo masijico icano jilli noomoro:

Aivo ajashutino, olli jeevatino paryi ñijoho edeetavono Aivojibo Moocaani sihidi imityaabo. Jaano diica aivo tiquevehi, bu aivo miyaano icano, ñijoho jiinije miyaminaa Aivojibo idiicaabo. 4 ¿Mijoho bu ico, Aivojibo, ñihicugotimo icajirahi? Paryi famoro ico cahacisuji. Miuro ñijoho idiiboro imihinivatibo. Jaamaño fanoojiinije miyaminaa asaamoro ico imeji, aivo ñijoho imino omoonino aatyimecafotomaño, noomoro.

5 Jaanobuunati emeciubo atyimeuhi niquejefañoti temploja iimimañoma iicauja afaayacafutuunoco. Tomañovi tajiba guisibabujecico ificuhicaumaño. 6 Jaamaño iimimañoti inuumo diito sahuse juugahuseti miimisiici idiimo Moocaani toomominaa Moocaani idaasuno omoonijinoma iticovoocivi

iicaumo. Jaamo imichehuje, aricuchehuje, mihinivatichehujefaño jiciniumo. Jaamo oro niivigaimeeheneri ifeeyijenehallidi siyijiciniuhi. ⁷ Jaamoco igueenemehejedimo iicaumoti saafi aciuhi iticovoocivi oro guirihillunoco. Jaanofaño Moocaani fahiijivaro iicaabo sifira gahaficininoma. ⁸ Jaasumiro iimimaño onoomaño aimuufairi gahafuuhi Moocaani sihidi ejeevano, bu mityati icano asauno. Jahigo mihaiñooba jicafutuujitirahi oono sahuse juugahuseti miimisiici icano iicaumo Moocaani toomominaa iticovoocivi Moocaani idaasuno omoonijinoco asatyumo toonoco omooniumo imivuutinohachuta.

16

Moocaani Sifira Guirihilluno Aamitaditi Ijibogono.

¹ Jaanaa guubuuhi templojafaño iicano iimimañoti Moocaani toomominaa sahuse juugahuseti miimisiici idino iicaumoco sefano unuunoco: Mofoomoro jinijehallivi mutucaruto toono sihidi ejeevano Moocaani sifira iguirihillunofaño iicanoco, noonoro.

² Jaaneguiiha diitoti saafi ticoniuhi jinijehallivi iguirihillufaño iicaunoco utucaruubo. Jaaneri paryi miyaminaa oono inihicuubo oovotaco agaayicumoco, bu ihijico iimumoco icano fiivuuno idicuno cinisino sihidi aivonoono.

³ Jaanaa allivioobo bu iguirihillufaño iicaunoco muuaiñoofaño tucaruuhi. Jaaneri inifaihuno chu-umuhu tijjohobadi minifutuuhi. Jaaneri paryi tumuujefaño iicaumo chuumuuhi.

⁴ Jaanaa allivioobo bu iguirihillufañño iicaunoco teehinohalliví, pisirigañohalliví icano tucaruuhi. Jaaneri inifaihuno tñijohotí minifutuuhi. ⁵ Jaanaa guubuuhí diiboro unuunoco: Aivojñibo Moocaani, ñijoho aivo imino omoonñiibo, idiimiibo icano. Jaabo idiicaabo, bu idiicaubo icano. ⁶ Mñiro diito ñdiro iicaumoco, bu dijñibogoco ihimaumoco icano itñijohoco agaññumoró guijeníuhi. Jaamañño ñijoho jisumi diitoco tñijohoco diisuihí tollí diito imogomañño, nooboro.

⁷ Jaanaaca bu guubuuhí saafi Moocaani jeevivobuje iicauhígotí unuunoco: Jii, Aivojñibo Moocaani sihidí mityama idiicaabo, miyaanohallítí imino mooníhi, nooboro.

⁸ Jaanaa allivioobo bu iguirihillufañño iicaunoco ññihbahalliví tucaruuhi. Jaaboro inñihibaco mityaco aciubo miyamínaaco ihaiguucuri ijígasuqui. ⁹ Jaaneri paryí miyamínaaco ññihicuuno jígasuubo. Jaarunofañño iimitico jeevesuutímo, bu Moocaanico imuutímo icano; jillíro diibedití idicunoono iimaumo toono ññihicuunoono imitíhalliví mityama iicaubedití.

¹⁰ Jaano allivioobo iguirihillufañño iicaunoco oono ññihicuubo aivojí icagahalliví tucaruuhi. Jaaneri diibo aivojí jiiñíje cívonoguiino minifutuuhí. Jaanaa miyamínaa aavovomoro cuhufono imicícifotomoro majaabicínicibadiro diito inehejebanoco jimícamaahicauhi. ¹¹ Jaarumo iimitico jeevesutímo omoonímoro Moocaani niqnejefañño iicaubedití imitínoono iimaauhi icñinisiino, bu aivono icanohallítí.

¹² Jaano allivioobo bu iguirihillufañño iicaunoco sihidí ejevamuuai Eufrate onoomuuaifañño tu-

caruuhi. Jaaneri tumuuai fiigatyuuhi jiihaiti iminifetequi tojiri aamijijaagoti jiiinije aivojito isaaqui.

¹³ Jaadi atyimeuhi dragon iijifañoti, bu ñihicuubo iijifañoti, bu jihovo iimaaminaafi iijifañoti icano inuumoco, miimisiici, saafi idimova iimitino gajami jacucugamibadi jeevamoco.

¹⁴ Jaamo diitou iji gajami sihidi ejeevanehejeque omoonihicaumo, bu jiiinijeminaa aivojitoco iigaiyicituumo Moocaani sihidi ejeevaaboma ihamocasiqui.

¹⁵ Jaanegui mehesicini uujoho gaajaciratino saaji nanivaminaafi asaanicibadi. Imicani icajiiibo ifiico imino imibachuubo gaachehuco imibachunicibadi. Jaabo icigatiibo iicanicibadi teemejiibo. Jaabo nucufeguecujitibo sicaibo iicaabo iicanicibadi. ¹⁶ Jaamo diito imitino gajami aivojitoco igaiyicihu hebreomi iijiri Armagedon onoomañovi.

¹⁷ Jaanobuunati niinoobo iguirihillufaño iicaunoco tucaruuhi sicaisituvi. Jaanaa niquejefaño iicaja iimimañoti Moocaani aivoji icagati sefano unuuno guubuvusuuhi: Fine imivocafutucuuno, noonoro.

¹⁸ Jaasumiro sihidi namebauno, bu jiiinije ñihicuno guubuvusuuhi, bu sihidi sisiimi icauhi icano. Jaaneri sihidi sefano jiiinije maryibauhi jiiinijehalliri miyaminaa iicanoti amaryibahicauno janaanivi. ¹⁹ Jaaneri sihidi ejeevacuumi dujavavuuhi feenedi minooci, sano idino. Tolliro bu jiiinije miyaminaa cuumino callajanamaaiuhi icano. Jaadi bu Moocaani sihidi ejeevacuumi Babilonia

cuumiti esafutuuhi. Tuucuumico isiifirafaihuco ifayisugui tuucuumijaago isiifiratuuboro agalluufaihuco. ²⁰ Jaaneri bu ifachugaiño, bu ifabaino icano buuhicauno. ²¹ Tolliro bu miyaminaahallivi niquejefañoti guisibanobadi ejeevano aifuuhi. Jaanaa saba boci cuarenta kilodino icauhi. Jaanohalliti miyaminaa Moocaanico: Imitinoono, nuuhi jihishitineri diitoco idaasuno omoonunohalliti.

17

Sihidi Ejeevano Ajevaminaagoco Ahaamino.

¹ Jaanaa tajaago saaubo oono Moocaani toomominaa sifira guirihillunoma iicaumoti saafi. Jaaboro uco nuuhi: Juu disaa, ico ifusugui oono sihidi ejeevano ajevaminaago muuaiñohalliri igicinigoco ahaaminoco, nooboro. ² Miro jinijeminaa aivojito diigoma imitino icahicahi. Jaaneri jinijehalliri iicamo diigo ajevafaihuri guiriicavehicahi.

³ Jaanobuunati Moocaani Gaija uco ifusuunofañodi Moocaani toomominaafi uco sicaihigovi satyuuhi. Jahigo atyimeuhi gaigooco inihicuubo tifaibohalliri gicinigoco. Jaabo inihicuubohalli sihidi caatinicinuuno Moocaaniditi idicuno ononeheje, bu jaabo nigaino sahuse juugahuseti miyici idino, bu fahuseecidino iinicuno icano. ⁴ Jaago diigo diibohalliri igicinigo jiciniuhi tifaiba iicachehuri, bu atyvachehuco icano. Jaago imibaiquimaaiciniuhi orori, bu iminoono guisiyineri, bu perlari icano. Jaago gaayiciniuhi oro guirihilluco idicuneneri, bu ihajeva idicuri icano gatyuuci icahilluco. ⁵ Jaago

imecuri caatiniciniuno itihino momo: Sihidi ejeevano Babilonia cuumi ajevaminaa seeji, bu paryi jinijehalliri icano idicunoono seeji icano, onoono. ⁶ Jaadi uujoho gaajaciuhi diigo Moocanita iicamo tijeheri, bu Jesu miyaabo iicanoco ijibeguehicaumo tijeheri icano imo imo iicagoro guiriicavocinigoco. Jaanoco aatyimeuboro sihidi jabafituuhi.

⁷ Jaaneguiha Moocani toomominaafi uco nuuhi: ¿Collihi daabafitehi? Ico uujoho gaajasuji oono itihino diigoco adaatyimene milli eneejirunoco, bu inihicuubo sahuse juugahuseti miyici idino, bu fahuseeci iinicuno iicaabo diigoco ifiiseebeti icano.

⁸ Diibo inihicuuboco adaatyimeebe johono iicahinibo. Jaaruubo jisumi chahacuhi. Jaaruubo siino inihicuhofañoti saajiibo ifinicujihigovi efeejino imegavi. Jaaneri jinijehalliri iicamo jinije ifivuunotiro fiivohaamefaño imomono achahamo sihidiro jabafiteji oono inihicuubo iicahinibo, achahacuubo, siino asaadi.

⁹ Jimañeri onoonoco gaajama iicamo gaajaji: Miuro oono inigaino, sahuse juugahuseti mibaici idino ifabaino iicanoco eneejiruno: Tobajehalliri diigo igicinibajediti. ¹⁰ Jaayijere bu sahuse juugahuseti miimisiici idino aivojito iicamediti eneejiruno. Jaamoti sahusedimo finicuuhi. Jaanoti saafi jino icahi. Jaanoti saafihiica gasetihi. Jaaruubo agasedi gueenene icajitih. ¹¹ Jaabo oono inihicuubo iicahinibo, achahacuuruubo diitobuunati asaajiibo aivojiboti iicaqui. Jaaboma ochodimo minifetejimo. Jaabo bu diito sahuse juugahuseti miimisiici idino

iicaumooboro. Jaadi feejiibo ifinicujihigovi.

¹² Jaanoti bu fahuseecidino iinicunoco adaatyimene fahuseecidimo aivojito iicajimoco onono. Jaamo tajibatihiica. Jaarumo sano nihiba oovoti aivoji iijico gaayicijimo sano oono ñihicuuboma. ¹³ Jaamo diito aivojito sabadi ihiimaamoro imitya, bu ihaivoji icanoco oono ñihicuuboco acijimo. ¹⁴ Jaamoro Corderobadi iicaaboma amocasijimo. Jaarumoco Corderobadi iicaabo guinoniji, miro diibo aivojito Aivojiibo, bu tajibaminaa Tajibaminaafi icano iicamaño. Jaaboma iicamoco Moocaani ocoovauboro icuhi. Jaamo diiboco jeevesutimo icahi, nooboro.

¹⁵ Jaadi bu siino uco nuubo: Johono muuaiñooco ajevaminaago tumuuaijehalliri gicinigoco adatyimemuuaije oono cuumino miyaminaa, bu fanoohiiji miyaminaa, bu jinijeminaa icano. ¹⁶ Jaabadiro bu oono ñihicuubo nigainohallivi fahuseecidino iinicunoco adaatyimene ajevaminagoco ijihenevere sicaiigoco jeevesujimo, bu tolliro diigo uucunoco uduumoro diigoco cijigaifaño jigasujimo icano.

¹⁷ Miro Moocaani diito jeebifaño ficuji diibo iimogobadi diito imooniqui. Jaamaño sabadiro ihiimaamoro ihaivoji iijico ñihicuuboco acijimo Moocaani unuuno imivocafotonohachuta.

¹⁸ Jaanoti bu gaigooco adaatyimene oono sihidi ejevacuumi jinije miyaminaa aivojitoco atajibahicacuumiti onono, nooboro.

18

Babilonia Cuumi Ifnijino.

1 Jaanobuunati atyimeuhi Moocaani toomominaafi sihidi mityama icaabo niquejefañoti iniituunoco. Jaabo seseene jiinjequ achiciuhi iharicuri. 2 Jaabo sefano nuuhi: Acutucuuno, acutucuuno sihidi ejevacuumi Babilonia cuumi ijimi iijanotiro fiivutucuuno, bu fanoohimiti gajjami iijanorucu, bu faaboho jooi agahafomo ñdicufimo, bu ijñhechufimo icamo iijanurucu icano. 3 Mñro paryi jiinjeminaa tuucuumi ajevafaño imo imo icahicahi, bu jiinjeminaa aivojito diigoma ihajevari imitineheje icahicahi, bu jiinije naajeminaa tuucuumi imiti naajeteque omoonimoro sihidiro ñhibamivahicahi icano, nooboro.

4 Jaadi siino guubuuhi niquejefañoti unuunoco: Amñhai taty mihicamo tuucuumiti mihiino tuucuumi imitifañodi mihicadino, bu tuucuumico ñdaasuno omoonijino amñhaivi ifetedino. 5 Mñro tuucuumi imiti ajashutino jiinjjeti niquejevi ñfutucuuhi. Jaaneri Moocaani diigo imitico esafutucuuhi. 6 Jaanegui diigoco mahaci oono saatohoco diigo aacñhicabadiro buuna. Bu diigoco majaadu oono diigo omoonuno allinoocivi. Bu oono diigo sitaaco iimitino eheetavehicano janaanivi meheetavo diiguedi. 7 Sihidiro aivono, ñdaasuno icano diigoco momooni oono diigo sihidi mitya mitya icahicagoro, sihidi imitico iimogogoro omoonihicano ticovovi icano. Mñro diigo ijeebñfañodi neehicahi: Jino uujoho aivojigobadi icahi, bu uujoho fibaijigo iicatimaño ñdaasuno icajitihhi, noogoro. 8 Jaamaño safucudiro diigoco ñdaasuno omoonijino ihallivi

gaseji: gujeve, bu idaasu, bu ajeba, bu ciijigairi jigasucafetejigo icano. Miho jishitibo Moocaani diigohallivi jilli neehi.

⁹ Jaaneri jiiijeminaa aivojito diigoma iicahicamo, bu imitico sihidi iimeguehicamo icano ataacasimoro sihidi diigueri idaasuveji diigo ijigano aimuufaico aatyimemere. ¹⁰ Jaamoro diigoco idaasuno omoonino nihicuti tehesino iicahigoti neejimo: ¡Ay! Idaasucani diicahi, ijoho Babilonia cuumi iguiracuumi, sihidi edeevacuumi. Di-hallivi sano goovanogayi ico idaasuno omoonino gasehi, noomoro.

¹¹ Bu tolliro jiiije naajeminaa tuucuumico iidaasuvomoro taacasiji diito inaajeteque isivanoco mihaiñooba anaajecujitineri. ¹² Jaano diito naajetene: oroneheje, plataneheje, bu oovosino guisiyneheje, perlaneheje, bu iiminoono gaachehuboogano, sedaboogano, aatyivaneheje, bu tifaiba iicaneheje icano, bu tolliro fanoova imohono afacinoono, bu marfilneheje, bu iimino imohono, bu bronceneheje, jigaiñoneheje, bu ucuhufono guisibano marmol ononeheje, ¹³ bu canelaneheje naajete, bu afacinoono, maaniguiijino, mirraneheje, facifaihuno, vinofaihuno, diribano, bu harinaguiijino, bu ñaavaneheje, bu tolliro asiminaajeteneheje, ovejami, caballomi, bu carrono, bu miyaminaa jijovotehejeque icano. ¹⁴ Jaamoro tuucuumico neejimo: Ijoho sihidi idimeguehicano chahacuuhi, bu fahiijivaro chahacuujino sihidi dibusumije, dihovosineheje icano, noomoro.

15 Paryi jinehejeque tuucuumico anaajemere sihidi inihibamivahicamo tehesinotiro iicajimo tuucuumico idaasuno omoonino ñihicuti, ihidaasuri ataamoro neeji: 16 ¡Ay! Idaasucani sihidi ejeevacuumi icahi. Miïro gaigo imichehujefaño, itifaihiba iicachehujefaño, aatyivachehujefaño icano jicinigo, bu orori, imino guisiyineri, perlari icano imibachucinigobadi jeevauhi. 17 Jaano ajashutino busumije milli goovanogayi finih, noomoro.

Jaabadiro bu paryi cijigaimenenene aivojito bu togajeri igomo, bu togaje dudicamaajeminaa, bu paryi muuaifano ududicamaameheje icano tehesinoro julleecamaaji. 18 Jaamoro tuucuumi ijigano aimuufaico aatymene idaasuri coovadiivejimo: ¿Cuucuumi aivo jiicuumi ivibadi iicacuumi chahahi? noomoro 19 inigainohallivi jininoco gavaracuuj iidaasuvomoro, taacasimoro gaibacasiji: ¡Ay! Idaasucani sihidi ejeevacuumi icahi. Miïro tuucuumi busumijeri paryi muuaifano icijigaimenenema iicamo sihidi nihibamivahicahi. Jaacuumi milli goovanogayi finih, noomoro.

20 Jaarunofano amihai niquejefaño iicamo tuucuumico mihimoba, bu amihai Moocaani minisuminaa bu mihimoba, bu paryi Moocaani ijico mijibeguehicamo, bu diibota mihicamo icano. Miïro tuucuumico tolli omoonineri amihaiño jaadaco Moocaani ichi, nooboro.

21 Jaanaaca Moocaani toomominaafi sihidi jeevaabo guisibatygabaco ganiiyicuihi machuta cahasutaguisibatygababadi iicabaco. Jaaboro muuaifano ganiuhi, jilli

nooboro: Jillí gañ#cafetejicuumi baaví síhidi ejevacuumi Babilonia cuumi. Jaacuumi siino ufucuro aty#meracujitíhi. ²² Bu ufucuro dij#haiñoño arpa, bu siru, m#riicuno icano guubuvusucuujitíhi, bu fanoodud#icamaajem#naa, bu machutaaco acahasuno guubuvusucuujitíhi icano, ²³ bu ico ach#cín#hicano c#j#gaimecuno ifuvusucuujitíhi, bu ufucuro #ví guubuvusu-cuujitino taabava j#baimo masino icano, dinaajem#naa síhidi ejevamo pary# j#in#je miyam#naaco dihapichuneri abañ#hicaumaño.

²⁴ M#ro tuucuumifaño Moocaani i#jico i#beguehicaumo t#johoco agañ#uno aty#mecafete#i, bu toll#ro Moocaanita iicamo t#joho, bu pary# j#in#jehall#ví agaicaauhicamo t#joho icano, nooboro.

19

¹ Jaanobuunati niquejefaño#i sefano síhidi miyam#naa unuunoco guubuuhi:

¡Aleluya! Itaajasu, iimi, imitya icano pary# Moocaanino. ² M#ro diibo imino miyaanoro emeeci#boro dugaacufíhi. M#ro síhidi ejevano ajevam#naago j#in#jem#naaco ihajevari im#h#nin#goco, toono jaadaco acicuubo. Ijeecivom#naa t#johoco agañ#uno jaadaco icicuubo, noomoro.

³ Jaadi siino sefano nuumo: ¡Aleluya! Diigoco i#j#gasuno aimuufai suufen#tino aimuují, noomoro.

⁴ Jaadi bu veinticuatro#dimo quillahuto iicamo, bu igueenemehejed#mo iicamo icano j#in#jehall#ví ajavucamaaiumoro Moocaani

ihaiwoji icagahalliri iicaaboco imuumoro neehicauhi: ¡Fine! ¡Aleluya! noomoro.

⁵ Jaanaaca Moocaani aivoji icagajaagoti unuunoco guubuui: Moocaanico mihimo paryi am#hai diibo jeecivom#naa, diiboco mihiguimo mequehefimo, bu munumefimo icano, noomoro.

Corderobadi Iicaabo J#baimo Iicajino.

⁶ Tolliro guubuui sihidi miyam#naa ihiimaabadi iicano, sefano guubuvusuui guuisino uguubuvusun#icibadi iicano, bu sefano sisiimi ig#ri#ri#ban#icibadi icano, jilli neehicauhi:

¡Aleluya! Aivoj#bo Moocaani sihidi mityama iicaabo ataj#bacuma#no. ⁷ Mas# imono mihicamoro imo imo miicaqui. Jaamoro diiboco macahac#suqui. M#iro jino Corderobadi iicaabo taabava j#baimo iicajino gasecuui, bu mogai iicajigo imibaivucuui. ⁸ Jaagoco iimino gaachehu, mih#nivati#chehu, ar#cuchehufa#no j#hacucuumo, noonoro.

Jaano toono iimichehufa#no ij#hacuno onoono Moocaanita iicamo mih#nivati#mo iicanoco enee-jiruno.

⁹ Jaadi uco Moocaani toomom#naafi nuuhi: Jinooco bu caatini: Imicani icajimo Corderobadi iicaabo taabava j#baimojaagovi ucuuhuvamo, nooboro.

Jaadi bu uco siino nuubo: Jino Moocaani iiji aivo miyaano iicano, nooboro.

¹⁰ Jaanegui uujoho diiboguiino memu#vuui diiboco imequi. Jaarunaa uco nuubo: Tolli moonidino uujoho, bu tolliro Moocaani

jeecivominaafi #joho idiicabadiro, bu dinahabomi Jesu j#ibogoco suufenitimo ij#ibeguehicamobadiro icano. Jaanegui Moocaanico diimo, nooboro.

M#iro toono Jesu j#ibogoco ij#ibogomo Moocaani iimaa j#ibogominaa.

Eseene Caballohall#ri Icaabo.

¹¹ Jaadi aty#meuhi niqueje faay#cin#unoco. Jaanofa#oti inuubo seseebe caballo. Jaabohall#ri iicaubo momou Aba#tat#bo, Miyaabo icano. Jaabo imino ataj#bahicaaboro miyaano iimitinoco iguiinon#qui minaaco eheetavefibo.

¹² Jaabo aall#no c#j#igaiguihunobadi jeevauhi, bu inigaihall#vi sihidi chaahimigano icauhi, bu imomo caatin#cin#uhi. Jaamomoco #di#boro diibo gaajauhi.

¹³ Bu jaabo t#johori jeesuc#nichehufa#o j#cin#uhi. Jaabo momou Moocaani limaa. ¹⁴ Jaabo doj#cut# fuumo niqueje amocasim#naa imichehuje, mi#nivatichehuje, sesechehujefa#o j#cucucin#imo. Jaamo bu tolliro seseefimo caballom#hall#ri icaumo.*

¹⁵ Jaabo iij#fa#oti s#jevaga nisuga inoocin#uhi. Togari j#in#jem#naaco iguiinon#qui. Jaaboro taj#bajiibo j#gai#ohiri iican#ibadi. Jaaboro aam#jiibo oono baacufaihuco ih#ci#qui it#hairi iquicun#ibadi. Jaaboro diitoco Moocaani imityaabo idaasuno moon#ji.

¹⁶ Jaabo idihall#vi igaachehuti caatin#cin#uno aivojito Aivoj#bo, bu taj#bam#naa Aivoj#bo icano onoomomo.

¹⁷ Jaadi bu aty#meuhi saafi Moocaani toomom#naafi nih#bahall#ri julleecin#iboco.

* **19:14** Griego iij#ri noono: Jaaboro diitoco iisuj#ibo Moocaani imityaabo sifiira aivofaihuco.

Jaabo sefano coovadiivuhi paryi joomi asimi niquejeguiinodi agahafomoco: Masaa. Jaamoro mihigaivova ajashutino Moocaani machutajaagovi. ¹⁸ Jaamo aivojito uucunoco, amocasiminaa aivojito uucunoco, bu esefafimo uucunoco, bu caballomi uucunoco, bu diitohalliri iicahicamo uucunoco miyaamo uucunoco, bu jijovoto uucunoco bu unumefimo uucunoco, bu equehefimo uucunoco icano muduuva, nooboro.

¹⁹ Jaadi atyimeuhi inihicuuboco, bu tolliro jiinjeminanaa aivojito ihamocasiminaama igaivumoro oono eseseene caballohalliri iicaaboma, bu diibo amocasiminaama icano imoonicasiqui asaaumoco. ²⁰ Jaadi inihicuuboco, bu jihovo iimaaminaafico icano sano agaayiciuboro sisibo. Jaabo diibo jihovo iimaaminaafi inihicuubo imegavi jabafiranehejeque omoonihicaubo. Tonehejefenedi diibo jihovo iimaaminaafi miyaminaaco banihicauhi oono inihicuubo oovotaco agaayiciumoco, bu jaamoro diibo ijico iimumoco icano. Jaamisico ganhubo buheemisico cijigai jicooba azufrema ijigabafano.

²¹ Jaanoti diitisi yoto guijencafutuuhi oono eseseene caballohalliri iicaubo ijifañoti niisuga iinocinugari. Jaamo uucuneri paryi animi sihidiro tuvauhi.

20

Mil Año Ticovovi Imino Iicajino.

¹ Jaanobuunati atyimeuhi Moocaani toomominaafi ihusefano inihicuhoji llave, bu jigaiñehityigaba icanoma niquejefañoti niituuboco. ² Jaaboro dragonco agaayiciuboro

tohiri sisꞑuhi. Jaaboco sꞑicꞑjeo jiinimo, ijꞑi, Satanas iicaaboco mil año ticovovꞑi ficuubo. ³ Jaaboro diiboco iñꞑihicuhojifaño agañꞑuboro ihallꞑi maaninꞑuhi. Jaaboro tuhuga imega igaajataco ficuuhi siino miyaminaaco bañꞑicuutꞑibo iicaqui mil año ticovovꞑi. Jaadꞑi mil año afatyonobuunati siino sinaayucafetejiibo. Jaaruubo guenene icajitꞑibo.

⁴ Jaanobuunati atyꞑimeuhi sihidi aivoji icagano iicanoco. Jaanohallꞑi gꞑicꞑiꞑumo itajꞑibauqui mityaco agaayꞑicꞑumo. Tollꞑiro bu atyꞑimeuhi johono Moocaani iijꞑico Jesucristofañodꞑi ijꞑibeguehicaunohallꞑiti inigainoco iquitꞑumo jeebꞑinoco. Jaamo diito iñꞑihicuuboco, bu ihijꞑico icano imuutꞑihi. Tollꞑiro bu diibo oovotaco ficusuutꞑimo ihꞑimecutꞑi, bu ihusetꞑi icano. Jaamo ubuheeteumoro Cristoma mil año ticovovꞑi tajꞑibauhi. ⁵ Jaano toono itꞑiconꞑo buheete iicajino. Jaanotꞑi saatoho uchuumucuumo buheeteutꞑihi. Jari toono mil año afatyonobuunati buheetejimo.

⁶ Imicani icamo Moocanidiro iicamo Jesu buheetebuunati itꞑiconꞑo buheetefañodꞑi iicajimo. Jaamohallꞑi allꞑivꞑo guijeve imityama chahaji, diitoco cꞑijꞑigaifaño agañꞑjirunoma. Jillꞑiro ivꞑi Moocaani Cristo iicamꞑisi sacerdotemꞑitꞑiro icajimo. Jaamoro diiboma mil año ticovovꞑi tajꞑibajimo.

⁷ Jaano toono mil año afatyonobuunati Satanas siino sinaayucafeteji iñꞑihicuhojifañotꞑi. ⁸ Jaadꞑi feejiibo paryꞑi jiinꞑijeminaaco ibañꞑiqui. Jaaboro Magog cuumi, bu Gog cuumi icano iyotoma bañꞑitejiibo. Jaaboro tuucuumicꞑi amocasimꞑinaa ajashutꞑimo muuaiño jiinꞑigaiyihaiñobadꞑi iicamoco igaiyꞑicꞑiibo mꞑinaaguiha. ⁹ Jaadꞑi

saajimo jiinijejinibacidi. Jaamoro Moocaanita iicacuumico, Moocaani agaiicumico, Jerusale cuumico cabaacujimo. Jaarumohallivi Moocaani ciijigaico agalluuno paryi diitoco jigasuji. ¹⁰ Jaanoti iji diitoco abañiuboco gañiijiibo ciijigai azufrema ijiigano jicoobafaño; oono ñihicuubo, bu jihovo iimaaminaafi icamisico agañiubafaño. Jahigo idaasuno aivono moonicafetejimo fahiijivaro cuujehachuta, fucuhachuta icano.

Sihidi Ejeevano Eseseene Aivoji Icaga.

¹¹ Jaadi atyimeuhi sihidi jeevano seseene aivoji icagaco, bu togahalliri igiciniuboco icano. Jaabo imefeenetì niqueje, jiinije icano sano finiuhi atyimeratino. Jaamaño diito iicaujirumaño atyimerautihi. ¹² Jaadi atyimeuhi paryi iguijevehicaumo unumefimo, bu equhefimo icano sahigo Moocaani imefeenevi julleleecinimoco. Jaadi faayicumoo aameneque, tolliro bu sihaame fiivohaameque icano. Jaadi uchuumucuumo jaaducafutuuhi omoonihicaunoco toohaamejefaño iicaubadi. ¹³ Jaasumi iguijeveumo teehinofaño, bu muuaiñofaño icano buheeteuhi. Jaabadiro bu famooro iguijeveumo jeebino buheeteuhi guijeveminaa iicahicaumañoti. Jaamoco paryi jaaducafutuuhi omoonihicaunehejeque emeciboro. ¹⁴ Jaadi guijeve, bu guijeveminaa iicahicaumaño icano gañicafutuuhi ciijigai jicoobafaño. Jaaba toba ciijigai jicooba allivio guijeve iicano. ¹⁵ Jahigo bu tolliro gañicafutuumo fivo aamefaño imomono acaatinirautimo icano.

21

Bohono Niqueje, Bu Bohono Jiinije Icano.

¹ Jaanobuunati atyimeuhi bohono niquejeque, bu bohono jiinijeque icano. Miho iticonio niqueje, bu iticonio jiinije icano ifinicuumaño, bu tolliro muuaiño chahacuuhi icano. ² Uujoho Jua, atyimeuhi iimino cuumi, bohono Jerusale cuumi niquejefañoti Moocaani imefeenetì iniituucumico. Jaacuumi imino imibachuciniuhi gaigo itajevaqui iimibaiquimaainicibadi. ³ Jaanaaca niquejefañoti sefano unuunoco guubuuhì: Meeci, jino Moocaani miyaminaafeeneri jisumi iicacuunoco. Jaabo diitoma icajiibo. Jaanoti diiteji diibo cuumiminaa icano. Jaabo Moocaani diitoma icaji diito Caaniti iicaqui icano. ⁴ Jaamo taafirafaihunoco Moocaani filluji. Jaadi siino guijeve chahacuuji, bu taafira chahacuuji, bu idaasuhiica, bu aivehicano chahacuuji, eedeene achahacuujiamaño, noonoro.

⁵ Jaanaaca ihaivoji icagahalliri igicinubò nuuhi: Meeci, paryi uujoho bonehejeque eetavehi, nooboro.

Jaadi bu nuubo: Caatini, jino aivo miyahiji aivo miyaano icano, nooboro. ⁶ Jaadi bu uco siino nuubo: Fine, imivocafutucuuno. Uujoho imegaoobo, bu allivooobo icano, oono A, Z icano iicabadi iicaabo. Jaabo uujoho adufirari iicaaboco pisirigai nifaihu fiivoco aacifaihutì isuuji jaadusuratino. ⁷ Bu mityano iicamo paryi toonoco gaayiciji oono caani busumijeque illi agaayicinicibadi. Jaamo Caaniji uujoho. Jaanoti diiteji taseeme icano.

8 Jaanoti ñihicuguehicamoco, bu imiyaaveguehicatimoco, bu fanoova imitiminaaco, bu agaicaaufhicamoco, bu gaigoomima imitinooonoo iicahicamoco, bu apichunoco ihimaahicamoco, bu jihovo caani ijimico ejeecivehicamoco, bu paryi abañififihicamoco icano gañijimo cñigaima azufre ijigano jicoobafaño. Jino allivio guijeve iicajino, nooboro.

Bohono Jerusale Cuumi.

9 Jaanaaca Moocaani toomominaafi sahuse juugahuseti miimisiici idimo niinoono Moocaani sifira guirihillunoma iicaumoti saafi tajaa asaaboro uco nuuhi: Juu disaa ico Corderobadi iicaabo taaba iicagoco ifusuqui, nooboro.

10 Jaano toono uco Moocaani Gaija ifusuunofaño atyimeuhi Moocaani toomominaafi uco caamovobai guiraabai nijequevi asatyuuboro ifusuuhi iimino cuumi sihidí ejeevacuumi, Jerusale cuumi niquejefañoti Moocaani imefeenetí iniitucuumico.

11 Jaacuumi seseene achiciniuhi Moocaani aricuri. Jaano iharicu ifuvusuuhi imino guisiba aricubadi, jasje guisiba aricu imino oonogoonovi ifuvusunicibadi.

12 Jaacuumihallidi kuhufono guisiri meeguecinuno ajashutinoo caamovono. Jaanoti icauno fahuseeci motihaiti mihugaaci idino. Jaahugaje ticovovi Moocaani toomominaa saafiisa icauhi, bu jaahugajehallivi Israel cuumino fahuseeci motihaiti miicumici idino iicacuumije momono caatiniciniuhi icano.

13 Jaano aamijinaagoocuumiti icauno mihugaaci, sahuga idino, bu nijequenaagoocuumiti icauno

mihugaaci, sahuga idiino, bu sanaago gaicujaati mihugaaci, sahuga idiino, bu sinaago gaicujaati mihugaaci, sahuga idiino icano. ¹⁴ Jaano tuucuumihallidi fahuseeci motihaiti miibaaci idiino guisibaneri eetavociniuhi. Jaanohallidi imeegueta icauhi. Jaabaajehallivi Corderobadi iicaabo minisuminaa momono caatiniciniuhi.

¹⁵ Jaabo Moocaani toomominaafi uuma ihiimaahicaubo oro imeima icaubo tuucuumico iheevequi iguhuganoco, bu imeeguetaco icano.

¹⁶ Jaacuumi tehesi sanoodinoruu, bu icarecu, bu icaamovo icano sahachutaruu. Jaacuumico Moocaani toomominaafi ihimeiri uhuuvuuno aciuhi, dos mil doscientos kilometrohachuta. Jaano itehesi, bu caamovi icaamovo, bu icarecu icano samañoviruu icano. ¹⁷ Jaadi bu imeeguetaco uhuuvuuno icaamovo aciuhi sesenta y cuatro metrodino miyaminaa oovoniciyomoneri Moocaani toomominaafi uhuuvuuno. ¹⁸ Jaanaa imeegueta jaspe guisibaneri eetavociniuhi. Jaanoti ifaacuumiu boti orori nicuciniuhi. Jaano vidriobadi mihinivatino ifuvusuuhi.

¹⁹ Jaanoti bu imeegueta tano guisibano fanoova iminoono guisibaneri imibachuciniuhi: Iticoniooba jaspe guisibari imibachuciniuhi; jaano alliviooba zafiro onoono guisibari imibachuciniuhi; jaano alliviooba agata onoono guisibari imibachuciniuhi; jaano alliviooba esmeralda guisibari imibachuciniuhi; ²⁰ Jaano alliviooba onice guisibari imibachuciniuhi; jaano alliviooba cornalina guisibari imibachuciniuhi; jaano alliviooba crisolito guisibari imibachuciniuhi; jaano alliviooba berilo guisibari

imibachucin̄uhi; jaano alliv̄ioba topacio guisibari imibachucin̄uhi; jaano alliv̄ioba crisoprasa guisibari imibachucin̄uhi; jaano alliv̄ioba jacinto guisibari imibachucin̄uhi; bu niinooba amatista guisibari imibachucin̄uhi icano. ²¹ Jaanoti iguhugano doced̄ino icano perlanorou. Jaahugaje it̄covoc̄iv̄i sano perlariro eetavoc̄in̄uhi. Jaanoti tuucuumifeene j̄ihai sano ororiro eetavoc̄in̄uhi, imino vidriobadi foovono onooگونovi ifuvusuuhi.

²² Jaacuumifaño templojaco atyimeutihi Aivoj̄ibo Moocaani sihid̄i imityaabo, bu Corderobadi iicaabo icamisico famañovairo tuucuumifaño mejeec̄iveji. ²³ Jahigo cuujeo nih̄iba, fucuo nih̄iba icano chahahi Moocaani inamecuri tuucuumico ahachicin̄imaño, bu Corderobadi iicaabo tuucuumico aachicin̄ibo iicamaño icano. ²⁴ Jaacuumi seseefañodi j̄iin̄ijem̄inaa atajasucafutuumo igueji. Bu j̄iin̄ijem̄inaa aivoj̄ito tuucuumijaago imitya, iboci icanoco satyeji. ²⁵ Jaacuumi guhugano foboc̄irahicajit̄ihi tahigo fucu achahacujimaño. ²⁶ Jahigo j̄iin̄ijem̄inaa imityaco, iboc̄ico icano satyeji. ²⁷ Jaanoti im̄ihinivanoba tahigo feejit̄ihi, bu ñdicunoonoco, bu bañ̄ifiraco icano omoon̄ihicamo tahi feejit̄ihi icano. Jaanoti naha id̄imoro Corderobadi iicaabohaame fiivohaamefaño imomono acaatin̄icin̄imo feeji.

22

¹ Jaadi bu uco ñfusuubo muuai imino in̄ifaihu fiivoco aac̄imuaaico. Jaamuuai n̄ifaihu jaacuhi cristalbad̄i icahi. Moocaani, Corderobadi iicaabo iicam̄isi aivoj̄i icagati iinoc̄in̄uhi cuumifeenedi.

² Jaacuumi iicauji j̄h̄hai imiyaji guiraaji. Jaaji guiraaro tumuuaij̄nic̄idiro icaji. Jaanoj̄nivi fiivo imohooi icahi fanaagovaacij̄j̄nivi. Jaahooi faticabavaviro ifanihibava ticovovi noova icahi fanihibavaviro. Jaahooi aamene j̄inij̄eminaaco itaabuqui iicano. ³ Bu jahigo afaijac̄inino chahaji. Tuucumifaño Moocaani, Corderobadi iicaabo iicamisi aivoji icaga icaji. Jaamisico ij̄eecīvominaa imehicaji. ⁴ Jaamo bu diiboco faño ihimeque atyimehicaji, bu diibo momo ihimecunoti icanoma icajimo icano. ⁵ Jahigo fucu chahaji. Jaamaño tuucumifaño iicamo siino seseque esucuj̄itihi c̄ij̄gaimecuno seseque, bu nihiba seseque icano esucuj̄itihi Aivoj̄ibo Moocaani diitoco ahach̄ic̄inij̄imaño. Jahigo diito fahij̄ivaro aivojitoti icaji.

Jesu Cristo Asajino Fitīcuuhi.

⁶ Jaadi bu uco siino Moocaani toomominaafi nuuhi: Jino aivo miyahij̄i. Jaanoco aivo mimiyaavogo. Diiboro Aivoj̄ibo Moocaani ihimaaminaaco, Igaijaco aacīfiibo itoomominaafico jino galluuhi ij̄eecīvominaafico ihifusuqui goovano iicajinehejeque.

⁷ Uujoho goovajino asaano, noobo Jesu. Imicani icaj̄ibo j̄ihaamefaño Moocaani j̄ibogo acaatin̄ic̄inino onobadi omoon̄ibo, nooboro.

⁸ Jaabo uujoho Jua jinehejeque guubuui, atyimeuhi icano. Jaadi diibo Moocaani toomominaafi tonehejeque uco ifusuuboguiino memuvuui diiboco imeequi. ⁹ Jaarunofaño uco nuubo: Tolli moon̄idino. Mīro uujoho Moocaani j̄eecīvominaafi ībadiro, bu oono

dinhabomi Moocaani iijico ijibeguehicamobadi, bu paryi oono jihaamefaño acaatinicininoco imiyaaveguehicamobadi icano. Jaanegui Moocaanico dihimo, nooboro.

¹⁰ Tolliro bu uco nuubo: Jino Moocaani jibogo jihaamefaño acaatinicininoco toovono ficuudino. Miro fiiticuujino toneheje icano. ¹¹ Jaanegui jaafa iimitibo iimitico mooniboro icahi. Jaanoti bu idicuubo jaafa ihidicuunoco mooniboro icahi. Jaanoti bu iimiibo jaafa iiminoco mooniboro icahi. Jaanoti bu Moocaanidiro iicaabo diiboco jeevesutibo iicaqui.

¹² Jihhi goovajino asaano, noobo Jesu. Jaabo uujoho svaji paryi omoonihicaneheje jaadaco ditoco aaciqui. ¹³ Jaabo uujoho imegaoobo, bu allivoobo icano, bu iticonioobo, bu nijequeoobo oono A, Z icano iicabadi iicaabo, nooboro.

¹⁴ Imicani icamo imifiutumoco iimitusucuumo fiivoco aacino imohoti imachuqui, bu iguhugari tuucuumifaño ijicafetequi icano. ¹⁵ Jaanoti idicufimo, bu apichuco ihimaahicamo, bu gaigooma imitinooono iicafifimo, bu sitaaco agaicaaufifimo, bu jihovo ijimico ejeecivefimo, bu paryi famoro bañifiraco iimogomoro omoonifimo icano buhigoro icaji.

¹⁶ Jaabo uujoho Jesu tatyoominaafico galluhi paryi jinehejeque Moocaani iijanominaaco ijibeguequi. Jaabo uujoho David tyadimihai tanoobo, bu iyaachimihaiobo icano. Bu tolliro uujoho aaricuubo cuujetavio meecirigaibadi jeevahi, nooboro.

¹⁷ Jilli Moocaani Gaija, bu Corderobadi iicaabo taaba icano neehi: Disaa.

Bu jaanoco muguubumo monoo: Disaa.

Bu adufirari mihicamo, mahadunoco mihi-mogomo masaamoro mahaduva. Jino ifinijitino fiivoco ticovono mahaciji jaadusuratino.

¹⁸ Jaabadiro bu jihaamefaño acaatinicinino Moocaani iijico paryi uguubuhicamoco jino uujoho neehi: Cajaatyohacho jihaamefaño ononehejeque janaanici ucuubaryuhachijji, bu diitohallivi Moocaani galluuji isifira idaasuno omoonijinoco jihaamefaño eneehicacuunoco.

¹⁹ Jaabadiro bu saatoho jihaamefaño Moocaani iiji acaatinicininoti samañooco agañoohachijji, diiboco fiivo imoho noovatati icitibocoro imicumifañoti gañoiji. Jihaamefaño fiivo imohohallidi, bu imicumihallidi icano fone iimaacuuhi.

²⁰ Jinehejeque ijibogoobo jilli neehi: Jihhi goovajino asaano, nooboro.

Jihhi. ¡Disaa, Aivojibo Jesu!

²¹ Jaafa Mohaivojibo Jesucristo paryi amihaico imino moonihi. Fine.

Moocaani iijj
New Testament in Muinane (CO:bmr:Muinane)

copyright © 2009 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Muinane

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Muinane [bmr], Colombia

Copyright Information

© 2009, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Muinane

© 2009, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-30

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files
dated 29 Jan 2022
ee143c59-0697-5cd3-8fac-4f9da98f0b30